

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Anul XII nr. 48 (444)—30 noiembrie 1963

lacăra

48

Toamnă târzie.
Fotografie de Al. FLORESCU

Proletari din toate țările, uniți-vă!
Anul XII nr. 48 (444) — 30 noiembrie 1963

Tacăra 48

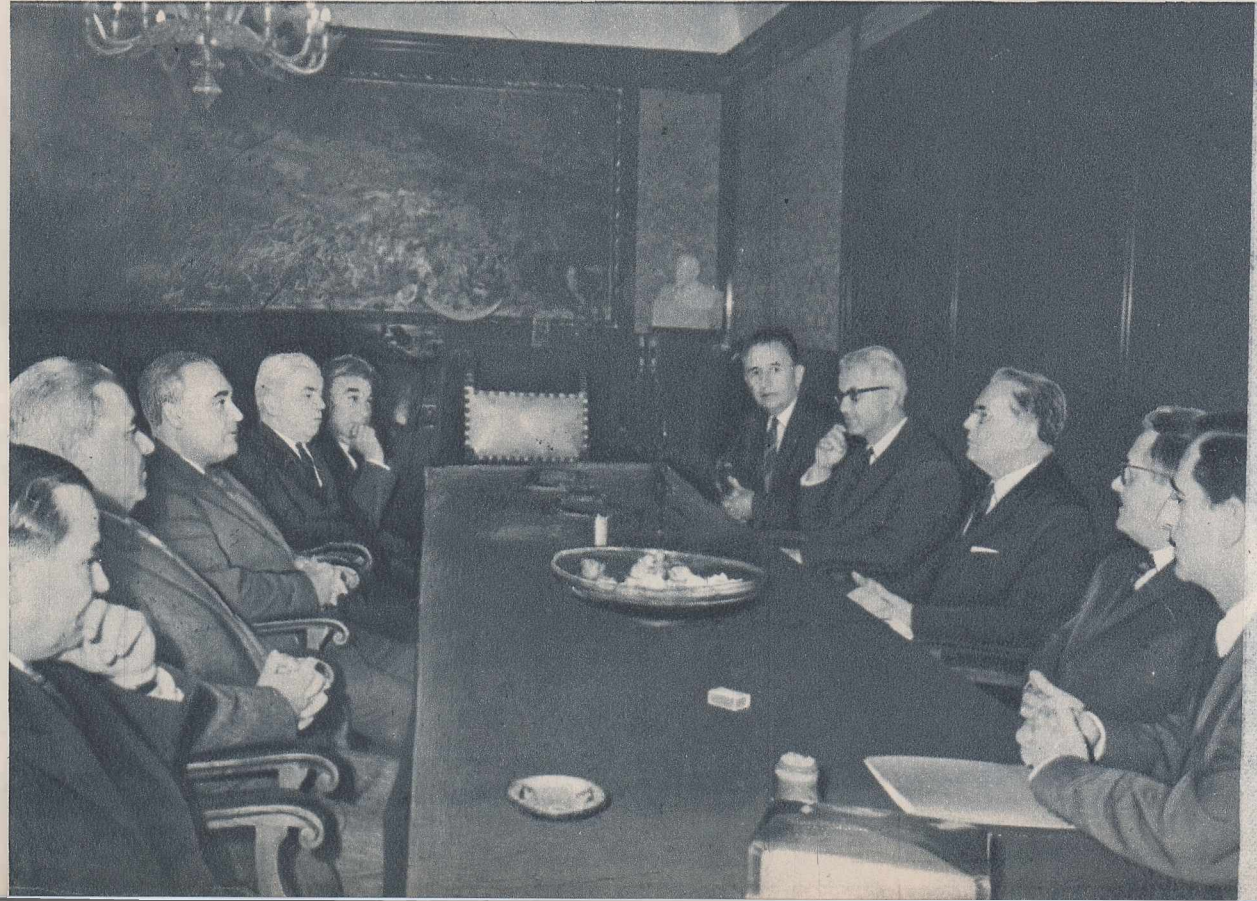

REDACȚIA: BUCUREȘTI, PIAȚA SCÎNTEII
Căsuța poștală: 3507, of. 33
Tel. 17.60.10, înt. 1744

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL REVISTEI 2 LEI. ABONAMENTE: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

VIZITA DELEGAȚIEI DE STA A R. P. ROMÎNE ÎN R. S. F. IUGOSLAVIA

3

4

5

1 La sosirea în gara Belgrad.

2 În timpul convorbirii dintre delegația R. P. Romine și R. S. F. Iugoslavia.

3 Aspect de la tribună în timpul mitingului de la combinatul Zenița.

4 Locuitorii din Sarajevo salută pe oaspeții romini.

5 În marea hală a secției mecanice a combinatului din Zenița.

6 La Institutul de cercetări nucleare „Rudjer Bošković” din Zagreb.

6

PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 1 DECEMBRIE 8.50: Gimnastică 9.00: Emisiunea pentru copii și tineretul școlar: Așchiiță artist de circ; Telegazeta 10.30: Rețeta gospodinei 11.00: Emisiunea pentru sate 18.00: Varietăți. Își dau concursul: Ionel Budișteanu, Valentin Teodorian, Gigi Marga, Marina Voica, Adriana Codreanu, Mauriciu Vesca, Gică Petrescu, Constantin Drăghici, Bebe Prisada, Horia Căciulescu, Nicu Constantin, Alexandru Luilescu, Mihai Ciucă și alții 19.00: Jurnalul televiziunii 19.15: Partea a doua a emisiunii de varietăți 20.30: Telemagazin 21.30: Comici vestiți ai ecranului (IV) — Intilnire cu Fatty și Harold Lloyd. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

LUNI 2 DECEMBRIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Emisiunea de știință și tehnică pentru școlari — „Din istoria mineritului” 19.40: Revista spectacolelor; în cadrul emisiunii vor fi comentate spectacolele din Capitală și din Cluj 20.25: O artă veche și totuși mereu nouă 20.40: Recital vocal-instrumental susținut de violonista Lola Bobescu și violoncelistul Vladimir Orlov 21.30: Telesport. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

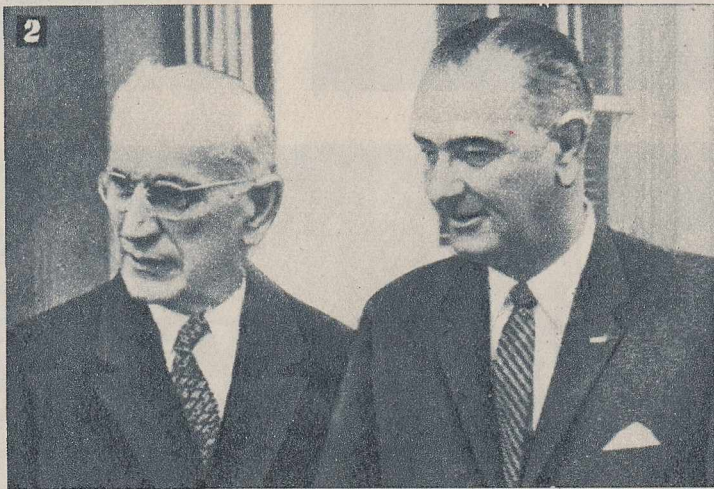
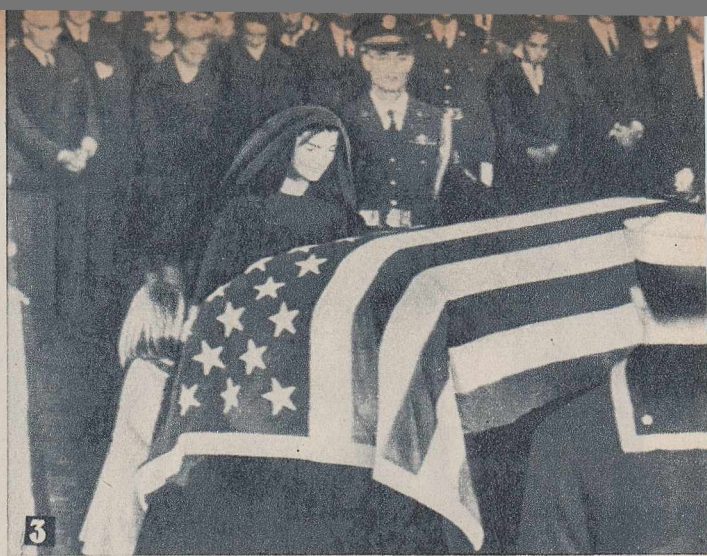
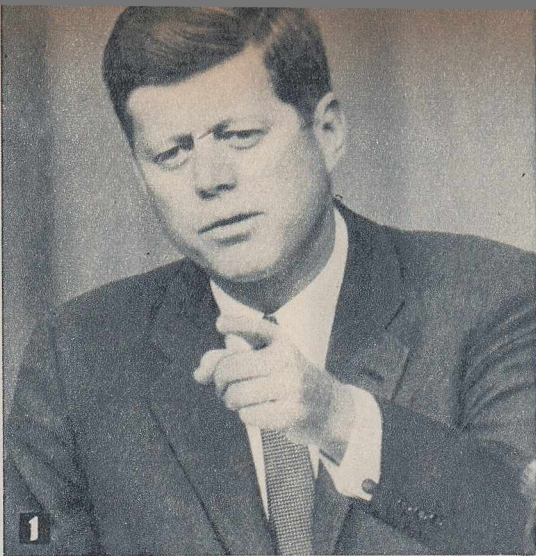
MĂRTI 3 DECEMBRIE 18.30: Universitatea tehnică la televiziune 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Pentru pionieri și școlari — De la Cimpulung la Bran... 19.30: Transmisiune de la Teatrul „C.I. Nottara” — „Steaua polară” de Sergiu Fărcașan. În distribuție: Athena Marcopol, Natașa Nicolescu, George Constantin, Lia Pop, Ion Punea, Coca Enescu, Dan Nicolae, Constantin Brezeanu, Sergiu Dumitrescu, Tamara Vasilache și alții. Regia artistică: Radu Penciulescu. În pauze: Emisiunea de știință; Șah. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

JOI 5 DECEMBRIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Căpitanul Val-Virtej și taina vasului înghețat (II) 19.45: Dințele de aur — un film de aventuri, producție a studiourilor din R.P. Bulgaria 21.25: Pe un picior de plai: meleaguri bănașene, montaj literar-muzical de prof. Tiberiu Alexandru. Își dau concursul: D. Constantin, Aurelia Fătu-Răduțu, Minodora Nemes, Cristina Speriosu, Ion Cristoreanu, Iosif Milu, Nelu Stan, Maria Simionescu și o formație de dansuri din Ansamblul U.T.M. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

VINERI 6 DECEMBRIE 18.30: Universitatea tehnică la televiziune 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Concert educațiv pentru tineretul școlar — creații de Händel, Weber, Bach, Alfred Mendelsolhn, în interpretarea orchestrei simfonice a Școlii medii de muzică nr. 1 din București 20.00: Săptămâna 21.00: Din cele mai iubite melodii: scene și arii din opere. Își dau concursul Iolanda Mărculescu, Elena Patrichi, Ion Piso, Constantin Gabor. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

SÂMBĂTĂ 7 DECEMBRIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Pentru copii: Cine știe? — o emisiune veselă cu Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu; Creionul și guma 19.35: În fața hărții 19.45: Teatrul în studio — „Un joc neobișnuit”, adaptare după nuyela și scenariul radiofonic „In pană”, ale cunoscutului scriitor elvețian Friedrich Dürrenmatt, cu Nicolae Gărdescu, Mircea Albuiescu, Costel Constantinescu, Carmen Stănescu, Matei Alexandru și Gheorghe Dinică 21.25: Muzică ușoară interpretată de soliști și orchestra Ansamblului artistic al Uniunii Tineretului Muncitor — dirijor George Grigoriu. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

În paginile 21-23:
Programul de radio

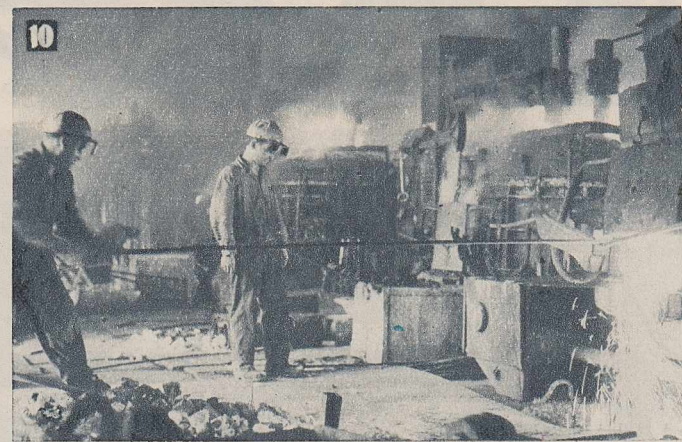
1 John Fitzgerald Kennedy, remarcabil om de stat american, cel de-al 35-lea președinte al S.U.A., a cărui viață a fost curmată de un glonte criminal la Dallas (statul Texas), în ziua de 22 noiembrie 1963.

2 În urma morții lui John Kennedy, funcția de președinte al S.U.A. a fost preluată, potrivit normelor constituționale, de către vicepreședintele Lyndon Johnson (dreapta), iar cea de vicepreședinte de către John McCormack, președintele Camerei Reprezentanților.

3 La funeraliile lui John Kennedy au luat seamă ale vieții publice americane, precum și meroase delegații străine. În fotografie, în prim-plan, Jacqueline Kennedy, la catafalcul soțului ei.

4 Momentul uciderii lui Lee Oswald, presupusul sin al lui John Kennedy, de către proprietarul unui din Dallas, Jack Ruby.

Fotocronica Flacării

5 1.000 tone „Dubitox” pentru combaterea dăurilor din agricultură va produce anul acesta peste secția respectivă a Combinatului chimic din Făg.

6 De la 21 noiembrie casa de protecție a de obligatorie pentru toți motocicliștii în afara razei șelor.

7 S-a deschis sezonul de vânătoare și, după cum vede, povestirile vânătoarești sînt uneori și adevărate. Un grup de membri ai filialei de vânătoare și pe sportiv „30 Decembrie” din Capitală au realizat o isprăvicioasă: foarte mulți iepuri. Iar pe deasupra, pe ca povestea să fie mai interesantă, și o vulpe.

8 Acum pretutindeni la sate se învață. Curs agrozootehnice sînt în plină desfășurare și la G. „Brazdă nouă” din comuna Joița, raionul Răcari. de colectivități studiază în opt cercuri de învățare.

9 Uzina de anvelope „Danubiana” produce o gamă largă de pneuri. În fotografie, depozitul uzinei.

10 Întreprinderea „Industria sîrmei” — Cîmpia Turzii a realizat peste plan mii de tone de oțel, laminat, trase, electrozi de sudură. S-au obținut totodată economii de peste plan în valoare de 2.035.000 lei. În fotografie, captorul electric nr. 3 în timpul evacuării zgurei.

11 Cetățenii din circumscripția electorală 298, raionul Lenin, din București s-au întilnit zilele acestea cu reprezentantul lor, Cornelia Costea, care a prezentat un raport asupra activității desfășurate în ultimul an. Au fost votate, cu această ocazie, realizările înfăptuite cu ajutorul organizației de partid și al cetățenilor din circumscripție.

12 Un mare succes sportiv românesc: noul campion mondial de șah la juniori este maestrul internațional Florin Gheorghiu.

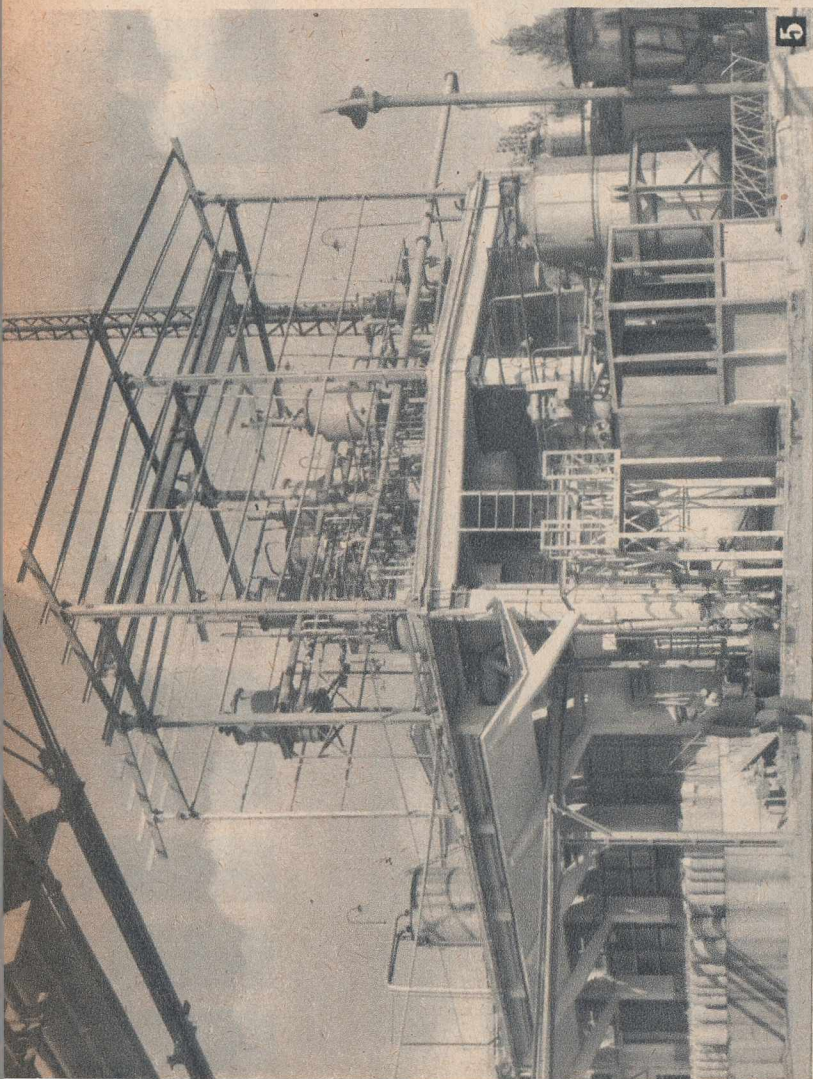
13 Aspect de la deschiderea oficială a „Zilelor culturale românești” în capitala Franței. În prim-plan: Basdevant (stînga), directorul general pentru probleme culturale și tehnice din ministerul francez al afacerilor externe, și dr. Victor Dimitriu, ministrul R.P. României la Paris. În rîndul doi: academicienii Theodor Burg și Nicolae Petruțian, membri ai delegației culturale romine participante la manifestările din cadrul „Zilelor culturale românești”.

14 Înainte de eliberarea de sub dominația coloniștilor țările africane aveau un mare număr de analfabeți. Guineea, de pildă, procentul analfabeților se cifra la 90%. Astăzi la Conakry (în fotografie), ca și în restul țării, marea majoritate a populației este în proces de învățare. Zia de 1 decembrie — ziua de luptă pentru eliberarea Africii de sub jugul colonialismului — constituie un imbold pentru popoarele de pe continentul negru aflate pe drumul spre eliberarea de sub mlaștile coloniale și înlăturarea consecințelor nefaste ale colonialismului.

GHEORGHIU F.

8

5

7

6

Electronica Flacării ♦ Fotoelectronica

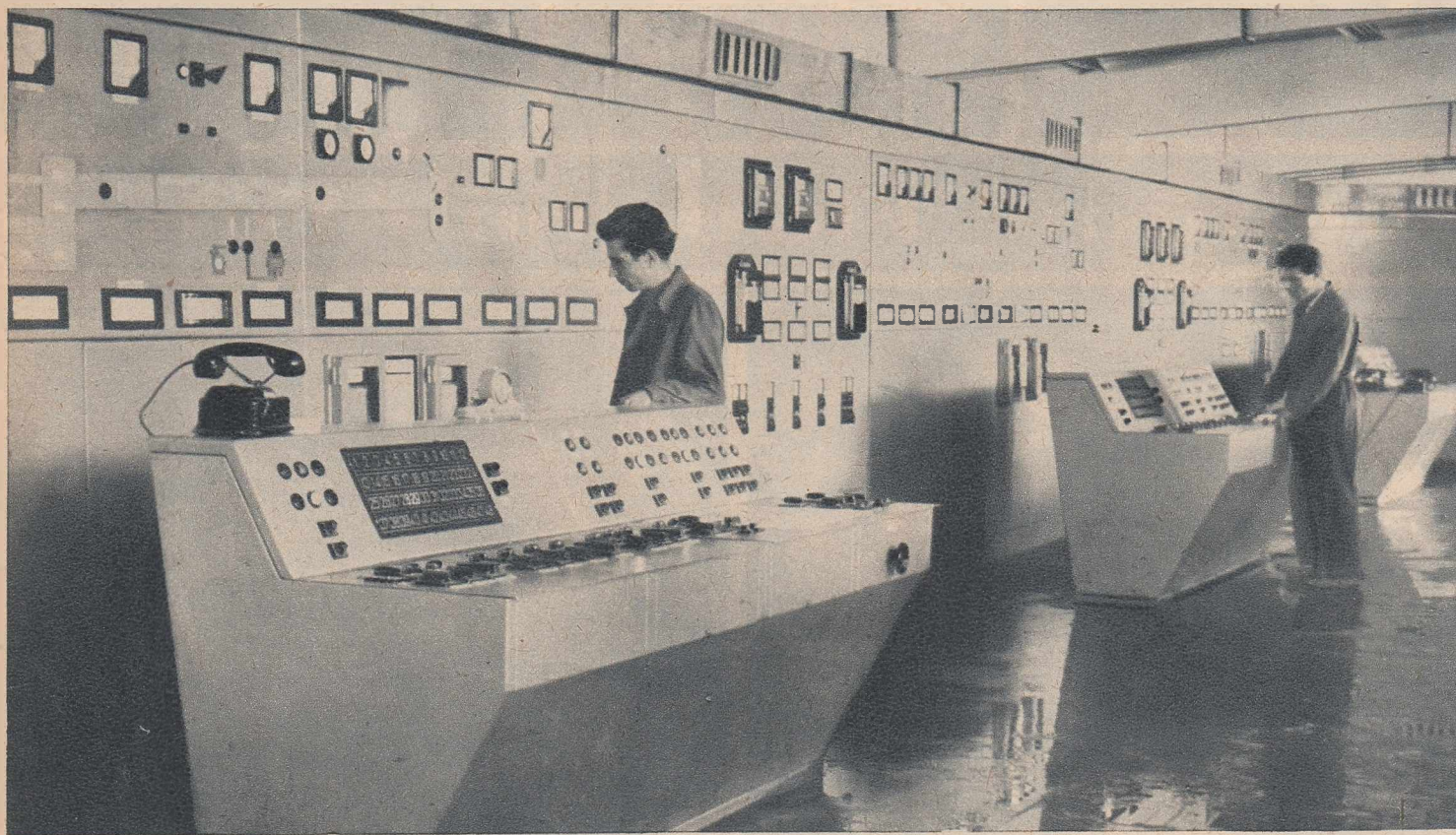
13

14

drumul cîm

Drumul cimentului începe o dată cu extragerea materiilor de bază din carierele de calcar și argilă, răspîndite în regiunile premontane ale țării. Fotografia noastră prezintă unul dintre cele mai mari depozite naturale de platră calcaroasă: cariera Săndulești (rn. Turda).

Concasarea, măcinarea, arderea în cuptoare de clincher și remăcinarea amestecului rezultat — operații de bază în fabricarea cimentului — sînt dirijate și controlate la întreprinderea „Victoria socialistă” din Turda prin intermediul acestei camere de comandă.

entului

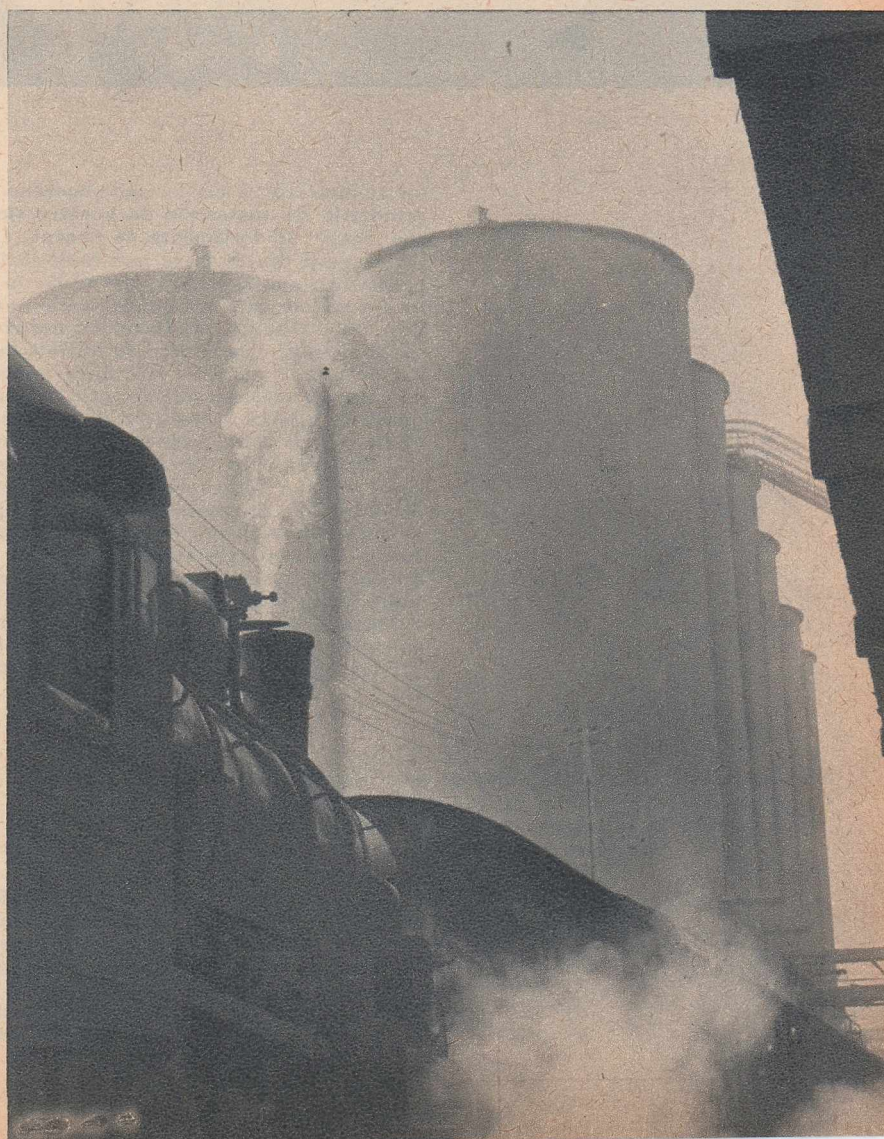
Civilizația contemporană, cu multiplele ei aspecte și continua ei dezvoltare, ar fi de neconceput astăzi fără existența și întrebuințarea pe scară largă a cimentului. Cetățeanul orașelor, cel puțin, locuiește, muncește și se distrează astăzi pe... fundații de beton. Iar creșterea pe plan mondial a construcțiilor civile și industriale reclamă deocamdată un consum mereu sporit de ciment.

Țara noastră, unde ritmul construcțiilor de tot felul a cunoscut în anii puterii populare o creștere neîntreruptă, reprezintă în această privință o mărturie edificatoare. Un exemplu: numai pentru turnarea barajului hidrocentralei de la Bicz a fost necesară o cantitate de ciment aproximativ egală cu întreaga producție obținută în 1938 de toate fabricile din România. Ce cantitate a trebuit atunci pentru construcția nenumăratelor locuințe și obiective industriale înălțate pe întreg cuprinsul țării în ultimele două decenii? Este de ajuns să ne punem această întrebare pentru a înțelege ușor de cită „greutate” se bucură utilizarea cimentului în cele mai diverse domenii de activitate.

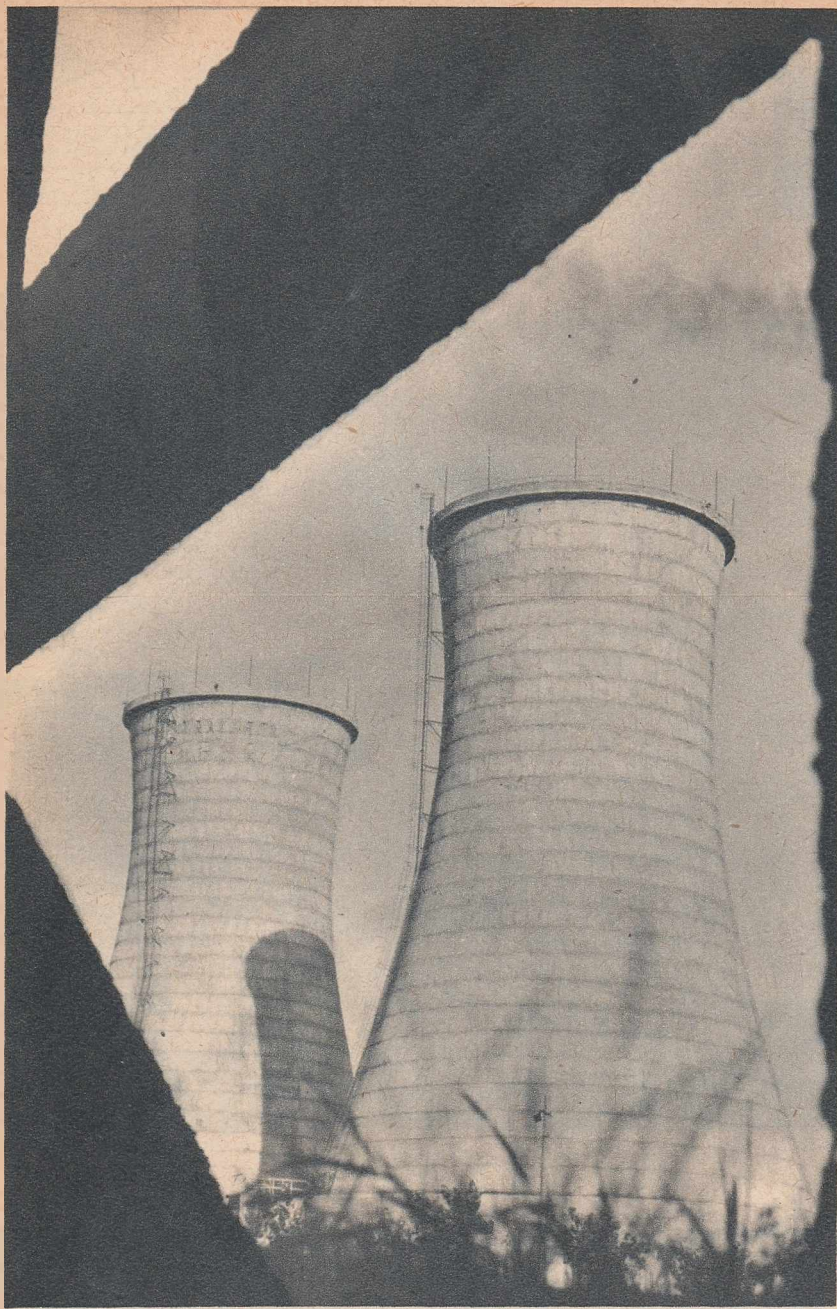
Cu toate acestea, întrebuințarea betonului în construcții nu are un istoric prea îndelungat. Mai exact spus, redescoperirea lianților hidraulici a avut loc abia cu un secol și jumătate în urmă. Analizând trăinicia monumentelor antichității, primii cercetători ai veacului trecut au încercat să deslușească secretul mortarului roman, măcinând la întimplare cele mai diverse roci cu structură calcaroasă. Așa a fost redescoperit cimentul natural sau, cum i se mai spune astăzi, „cimentul roman”. Abia în ultimele decenii truda chimiștilor a făcut posibilă cunoașterea celor patru componenți mineralogici ai cimentului și, în funcție de dozarea acestora, s-a putut trece la fabricarea lui industrială și la obținerea unor cimenturi și betoane din ce în ce mai variate.

Numărul sporit de sortimente s-a ivit ca o necesitate impusă de variabilitatea sistemelor constructive și de natura lucrărilor-

(Continuare în pag. 8)

Ritmul construcțiilor civile și industriale a făcut necesară sporirea considerabilă a producției de ciment. Un exemplu: numai întreprinderea de la Bicz produce anual mai mult decât toate fabricile furnizoare de ciment din România anulul 1938.

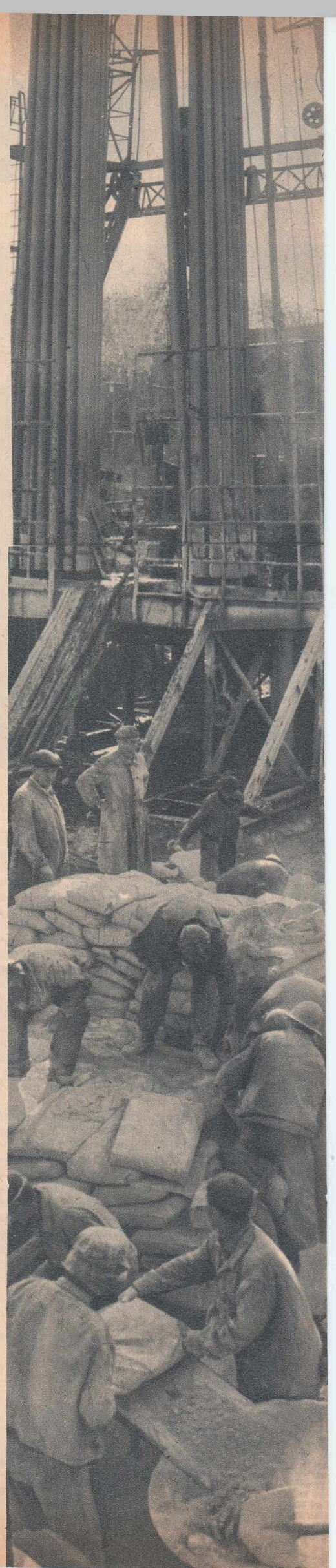

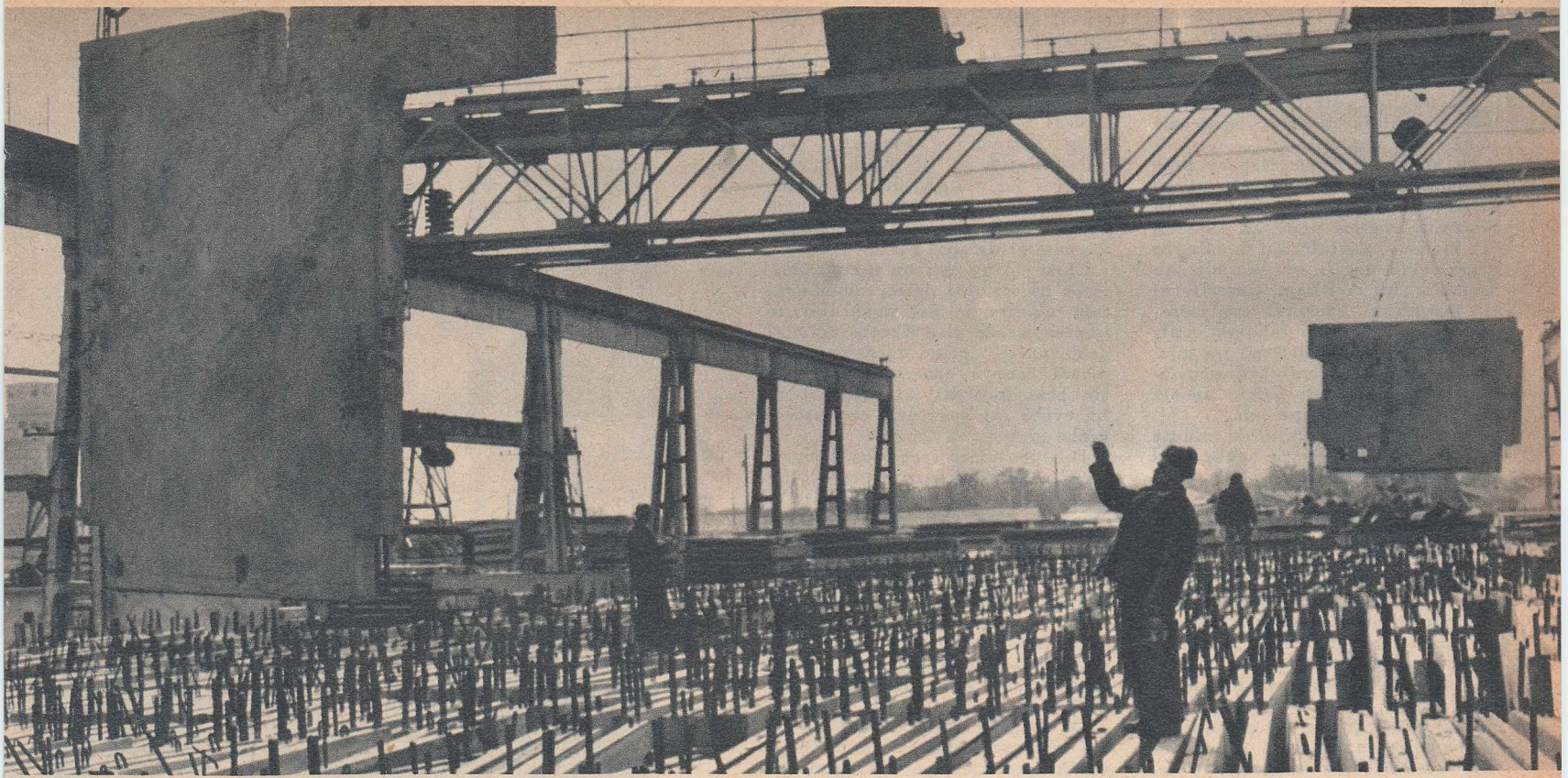
lor industriale și civile contemporane. În țara noastră întreprinderile de materiale de construcție fabrică în prezent aproximativ 18 sortimente de ciment. Lianții cu priză lentă au fost nevoiți din ce în ce mai mult să lase locul cimentului cu proprietăți speciale. Așa, de pildă, în întreprinderile de elemente prefabricate sau pe șantierele unde se execută betonările în cofraje glisante, constructorii noștri folosesc astăzi pe scară largă cimenturi cu rezistență inițială mare. Ele permit efectuarea operațiilor de decofrare după numai 6 ore (în loc de... 28 de zile, cât reclama aceeași operație la vechile sortimente de ciment), mărind considerabil productivitatea muncii și realizând importante economii prin reutilizarea cofrajelor.

Obținerea unor sortimente noi a fost impusă și de extinderea lucrărilor hidrotehnice. Pentru construcția hidrocentralei de la Bicaz, și în prezent pentru cea de pe Argeș, întreprinderile de specialitate au pus în fabricație rețeta unor cimenturi capabile să învingă agresiunile chimice și tendința de infiltrare a apelor. De asemenea, betonarea sondelor de mare adâncime, îndiguirile, lucrările portuare, fabricarea diferitelor conducte subterane etc. se efectuează tot cu cimenturi speciale, în stare să suporte temperaturile ridicate, presiunile puternice și nocivitatea agenților chimici, asigurând lucrărilor soliditate și trăinicie.

Turnurile de răcire (fotografia de sus) ale Combinatului de îngrășăminte azotoase Piatra Neamț s-au realizat în întregime cu ajutorul betoanelor de mare rezistență.

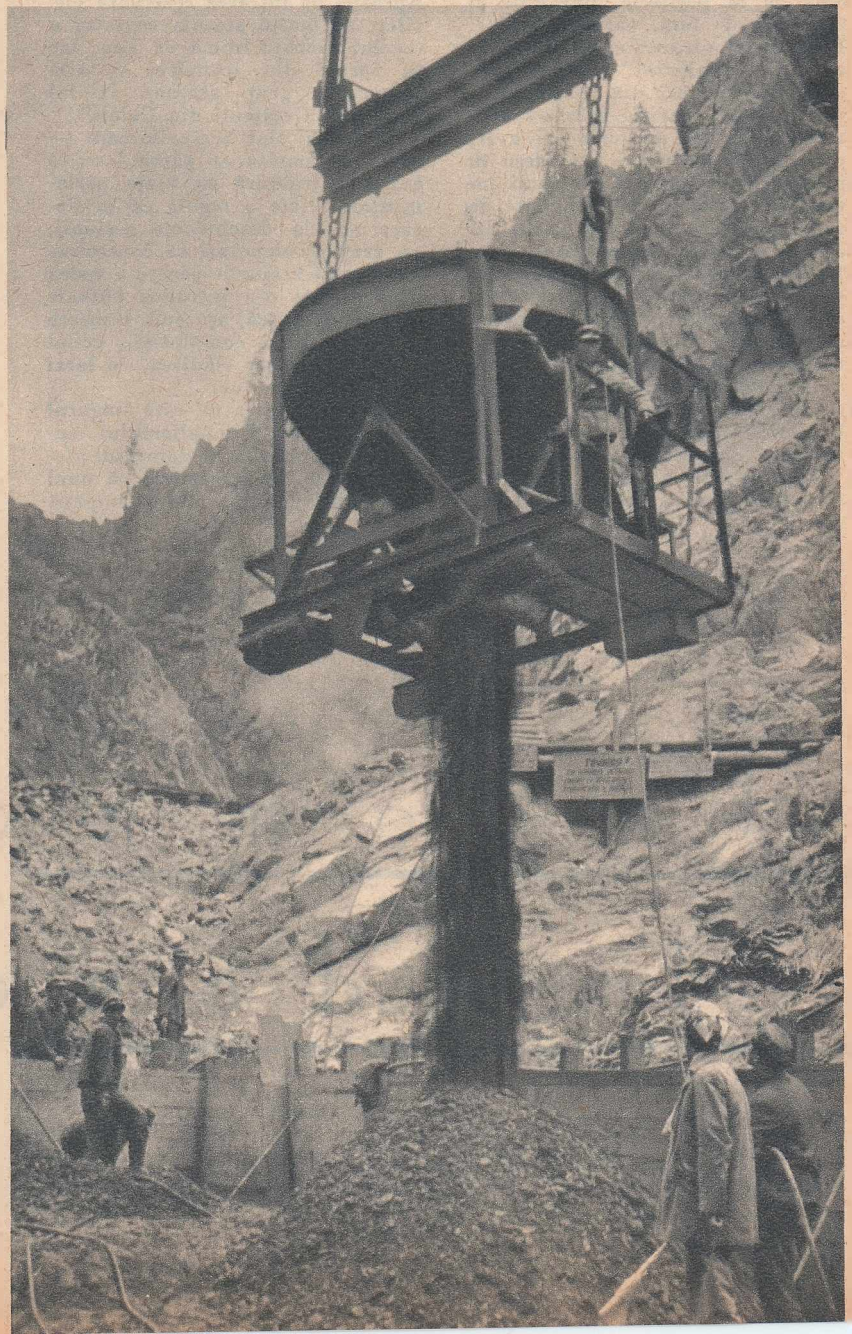
Una din întrebuințările lianților hidrolicii este și betonarea sondelor de mare adâncime. Cimenturi speciale — realizate după rețetele specialiștilor români — dovedesc rezistență atât la presiunile puternice (600 de atmosfere), cât și la căldurile mari (120 de grade).

Cimenturile cu întărire rapidă (RIM-200, RIM-300) au permis și dezvoltarea producției de elemente prefabricate. Conform Directivei celui de-al III-lea Congres al Partidului, sporirea continuă a producției elementelor prefabricate va contribui simțitor la creșterea ritmului de dezvoltare a construcțiilor civile și industriale.

Cimenturi speciale, cu temperatură mică de hidratare (fabricate pentru prima dată în țara noastră), au fost întrebunțate pentru înălțarea barajului hidrocentralei de la Bicaz, iar în prezent sînt folosite pentru lucrările hidrotehnice de pe Argeș.

Nu este mai puțin adevărat că de multă soliditate și trăinicie au dat dovadă și numeroasele monumente ale antichității sau construcțiile civile și militare ridicate în deceniile veacului trecut. Atît doar că în aceste cazuri slaba calitate a liantului era compensată de masivitatea construcției. Piramidele egiptene sau edificiile romane, de pildă, își datoresc viabilitatea mai puțin mortarului întrebunțat (de regulă var gras asociat cu cărămidă pisată sau tufuri vulcanice), cît mai degrabă blocurilor masive din care se compun. În schimb suplețea și eleganța construcțiilor contemporane, linia lor îndrăzneată și soluțiile arhitecturale mereu noi n-ar fi posibile fără descoperirea unor variate sortimente de ciment și beton. Elementi subțiri de 20 cm egalează în prezent rezistența mecanică a vechilor ziduri cu grosimi de 2 și 3 metri.

Gîndiți-vă la clădirea Circului de stat din București, unde calitatea cimentului și a agregatelor selecționate a făcut posibilă construirea unei cupole cu o grosime medie de 16 cm sau gîndiți-vă la noile blocuri din Piața Palatului R.P. Romîne, ai căror pereți exteriori, făcuți din betoane ușoare cu calități termoizolante, înlocuiesc complet cărămidă. Sau amintiți-vă de nenumăratele fațade colorate ale clădirilor moderne de pe litoral, tencuite și ornamentate cu ajutorul cimentului alb, capabil de a îmbrăca forme variate și culori diverse.

Succesele acestea — la care au colaborat deopotrivă știința și priceperea specialiștilor, înfrățite cu hărnicia miilor de muncitori și tehnicieni — asigură țării noastre creșterea continuă a ritmicității construcțiilor de tot felul. Datorită lor patria noastră ține pasul cu cele mai dezvoltate țări furnizoare de ciment, producția lianților hidraulici înregistrînd o permanentă creștere. Dovada o fac în țara noastră tinerele fabrici (create la Bicaz și Medgidia), dotarea cu noi linii de fabricație a celor existente (la Turda, Fieni etc.). Astfel, întreaga noastră industrie de ciment îndeplinește sarcinile înscrise în Directivele celui de-al III-lea Congres al P.M.R., conform cărora nivelul producției naționale de ciment trebuie să sporească simțitor în anii șesenalului.

Liviu MAIOR
Fotografii de S. STEINER

Din carlinga reactorului care zboară la 7.000 metri altitudine, Canalul Minecii îmi apare ca un larg bulevard asfaltat, strălucind metalic în bătaia razelor piezișe ale unui soare toamnătic.

De-abia apucă să dispară bine la orizont coasta franceză, că în depărtare se și conturează linia țărmlui englez. Oare să fie atit de îngust canalul? Cu secole în urmă, cînd anglii și saxonii sau armatele lui William Cuceritorul îl traversau dinspre continent, canalul părea, fără îndoială, mult mai lat. Tehnica modernă i-a micșorat însă considerabil dimensiunile, transformînd parcă insula britanică într-o peninsulă.

La nu mai mult de 40 de minute de la decolarea de pe aeroportul parizian Le Bourget, își face apariția Londra. Nu-mi amintesc să fi citit vreodată o descriere a Londrei fără să întîlnesc măcar o referire la vestita *smog* (ceață amestecată cu fum) care amărăște zilele vizitatorilor, împiedicîndu-i să vadă frumusețile orașului. Și tocmai de aceea am încercat o decepție deosebit de plăcută la sosire, și ulterior în toate zilele vizitei prin Anglia, nevăzînd nicăieri *smog* și nici măcar *fog* (ceață obișnuită). Gazdele m-au asigurat că ghidurile turistice nu exagerează, cel puțin în privința ceții, dar pesemne am avut noroc să nimeresc un timp bun.

Intr-adevăr, luminate de soare cu zgîrcenie, nu numai palatele și clădirile monumentale din centrul Londrei, ci și casele de locuit de la periferie, uniforme și înegrite de fum, par mai vesele. Probabil că nicăieri soarele nu este atit de „exploatat” ca în acest oraș. La orice oră din zi, cînd soarele își face apariția prin crăpăturile norilor, mii de londonezi, avizi de căldura naturală, năvălesc în grădini și în parcuri. Oamenii înținși pe șezlongurile închiriate de municipalitate în Hyde Park, St. James's Park, Green Park etc. făcînd „plajă”, uneori cu pălăriile pe cap și îmbrăcați cu pardesiuri, oferă un spectacol unic pentru un continental, mai ales dacă acesta vine de pe meleaguri cu soare darnic.

Dincolo de această curiozitate, destul de rară de altfel, capitala britanică oferă vizitatorului numeroase impresii mai substanțiale.

Intr-un mare semicerc imaginar, avînd ca bază un segment al Ta-

misei, sînt cuprinse, nu prea departe unele de altele, clădirea Parlamentului, Westminster Abbey, Buckingham Palace, Whitehall, National Gallery, Trafalgar Square, Covent Garden, British Museum, Fleet Street — cartierul presei — Catedrala St. Paul, Turnul Londrei și, alături de el, podul, care, prin ridicarea celor două părți mobile, permite pătrunderea vapoarelor dinspre port.

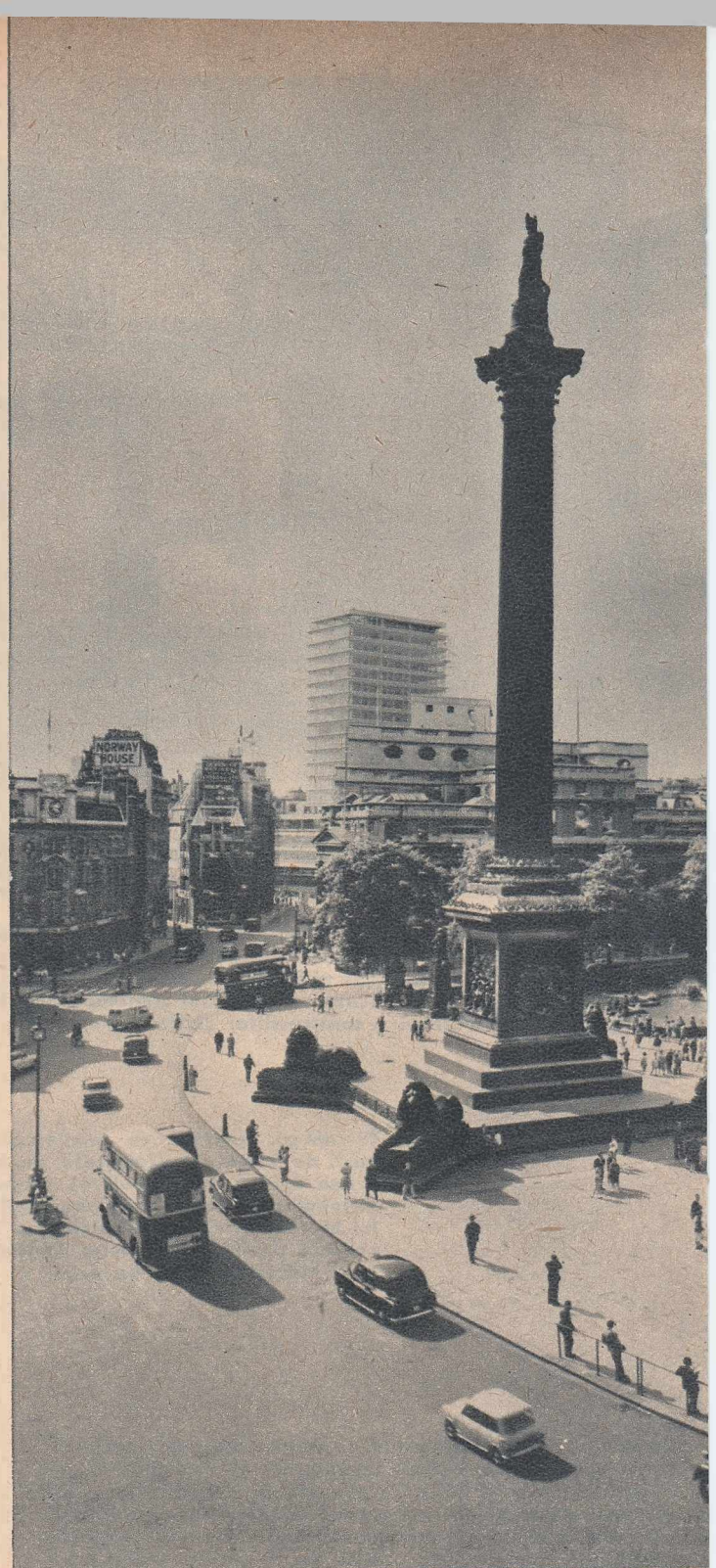
Chiar de nu ești un mare admirator al stilului gotic, monumentală clădire a Parlamentului te impresionează prin dimensiunile ei neobișnuite, prin dantelăria de piatră care o ornamează (puțin prea încărcat) și prin tot ce îți evocă în legătură cu istoria veche și nouă a Angliei.

Din depărtare recunoști ușor silueta celebrului turn cu ceas „Big Ben”, situat la o extremitate a clădirii. Cînd una din cele două Camere ale Parlamentului — cea a Comunelor sau Lorzilor — se află în ședință, pe vârful turnului se aprinde noaptea o lumină. N-am putut-o vedea, deoarece Parlamentul, deși opoziția cerea convocarea lui, se afla pe atunci într-o vacanță ce se anunța prelungită.

De la „Big Ben”, despre al cărui orologiu se spune că ar bate recordul preciziei, pe o lungime de 275 de metri pe malul Tamisei se întinde palatul Westminster (numele curent al clădirii Parlamentului), cu turnurile, turnulețele și ogivele sale caracteristice, cu multe sute de săli, nenumărate trepte și kilometri de coridoare. Aproape de intrarea rezervată lorzilor se înalță statuia ecvestră a regelui Richard Inimă de Leu, iar în parcul din apropiere se află splendidul grup statuar al lui Rodin — „Cetățenii din Calais”.

În subsol sînt beciurile care — oricît de curios ar părea — au o anumită legătură cu viața parlamentară. Este o regulă ca în fiecare an, la deschiderea sesiunii, un grup de deputați să controleze amănunțit beciurile pentru a vedea dacă cineva n-a introdus butoaie cu praf de pușcă, așa cum făcuseră în 1605 niște complotiști, voinđ să arunce în aer clădirea, cu lorzi și deputați cu tot.

Ritualul acesta nu este singurul aspect al tradiționalismului englez ce se reflectă în domeniul vieții politice. Se povestește că unul din regii Angliei, voinđ să impună

Î n s e m n ă r i

l o n d o n e z e

Zi fără ceață în Trafalgar Square, piață considerată centrul geografic al capitalei britanice.

votarea unei anumite legi, a năvălit în sala Camerei Comunelor cu soldați înarmați. De atunci suveranii n-au voie să intre în această sală. „Mesajul Tronului“, după ce e citit în Camera Lorzilor, este trimis în scris la Camera Comunelor printr-un curier special, căruia nu i se deschide ușa decât după ce răspunde la anumite întrebări și, printr-o mică fereastră, este recunoscut. Faptul că sala de ședințe a Camerei Comunelor a fost reconstruită după război la dimensiunile ei inițiale, deși se știa că numărul locurilor nu este suficient pentru toți deputații, se explică într-o broșură oficială astfel: „A fost menținută această anomalie pentru a conserva atmosfera tradițională de intimitate a Camerei Comunelor“.

În imediata apropiere a clădirii Parlamentului se află Westminster Abbey (a nu se confunda cu catedrala Westminster). Această străveche biserică ocupă pe drept cuvânt un loc de frunte printre cele mai remarcabile realizări arhitectonice în stil gotic francez. Ea slujește de foarte mulți ani nu numai ca lăcaș de ceremonie al cultului anglican, ci și ca loc de încoronare a regilor și de păstrare a osemintelor unor oameni britanici iluștri.

Trecând printre scaunele tapitate cu piele roșie, pe lângă mormintele unor celebrități, citind epitafurile cu litere aurite, am avut la un moment dat impresia că mă îndrept spre ieșire. Când colo m-am pomenit într-o altă biserică. Am aflat că vasta sală unică a bisericii fusese cîndva despărțită în două părți distincte (cu două altare, cu două strane etc.) — una pentru credincioșii din clasele superioare și alta pentru oamenii de rînd.

La numai cîțiva pași de grupul Westminster (palat și biserică) începe Whitehall — un ansamblu arhitectonic armonios, format dintr-un șir de clădiri masive. Acesta este centrul administrativ al Regatului Unit și al Commonwealth-ului britanic, cartierul ministerele. Aici se află, printre altele, Amiralitatea, faimosul Scotland Yard, nu mai puțin cunoscutul Foreign Office (Ministerul de Externe), precum și Downing Street

10 — reședința oficială a primului ministru.

În ultima zi a șederii la Londra, ieșind de la Foreign Office, am avut șansa să văd Downing Street 10 într-o postură puțin obișnuită: în una din curțile casei se aflau vreo două camioane din care se descărca niște mobilă. Nimerisem tocmai momentul în care se aranja locuința primului ministru după o reparație capitală prelungită timp de doi ani și mai bine. Probabil că n-aș fi remarcat faptul, dacă presa londoneză nu l-ar fi înregistrat, informându-și cititorii cu lux de amănunte despre durata și costul modernizării acestor apartamente.

Din Whitehall — care e și numele străzii — nimeriști direct în vestita Trafalgar Square. Când privești această piață, din orice direcție ai veni, dai cu ochii în primul rînd de silueta înaltă a monumentului pe virful căruia străjuiește maestuos statuia amiralului Nelson, cel care a zdrobit în 1805 la Trafalgar (lîngă Gibraltar) flotele reunite ale Franței și Spaniei. Privirea îți alunecă apoi încet peste piață și încerci să ți-o închipui cum arată, arhiplină de oameni veniți să participe la unul din frecventele mitinguri de masă care au loc aici. Parcă-i vezi pe oratori urcați pe o tribună improvizată și vorbindu-le oamenilor, într-un ton ce distonează cu proverbialul calm englezesc, despre dorința de pace și progres a poporului britanic. Când m-am oprit în Trafalgar Square, nu era nici o întrunire sau manifestație, dar am avut sentimentul că urma lor stăruie acolo, că ecoul lor plutește deasupra pieței.

Gînduri despre năzuința de pace, hărnicia, tenacitatea și alte calități ale poporului englez te însoțesc și în sălile cu pinzele picturilor britanice din National Gallery, a cărei clădire în stil grecesc ocupă toată latura nordică a dreptunghiului, pieței Trafalgar.

Turiștii admiră bogata colecție de lucrări aparținînd maeștrilor picturii italiene, olandeze, flamande etc. aflată în acest mare muzeu de artă, dar cred că o bună parte din vizitatori se opresc mai mult în fața operelor create de reprezentanții cei mai iluștri ai diferitelor școli de pictură engleză, pentru a cunoaște, și prin intermediul artei, viața, sufletul oamenilor de pe meleagurile acestea. Impresionează trăsăturile realiste și accentele satirice din lucrările lui Hogarth, puterea de a reflecta sugestiv caracterul omenesc din portretistica lui Reynolds și, în mod deosebit, peisagistica lui Gainsborough, Constable și Turner, care exprimă, cu o plasticitate și într-o varietate remarcabilă, dragostea pentru natură a poporului englez.

Vizita la National Gallery te îndeamnă să poposești mai îndelungat și într-un alt muzeu important — Tate Gallery — în care se află o colecție și mai bogată de artă britanică. Aici ți se naște dorința de a vedea cît mai mult din imensul tezaur artistic acumulat de cele peste 800 de muzee, galerii de artă și colecții oficiale și particulare din Londra. Dar timpul fiind foarte zgîrcit, te limitezi la ceea ce ți se recomandă ca fiind mai esențial.

Și într-adevăr, în domeniul muzeistic, esențial și de neocolit este fără îndoială British Museum — așezămînt de cultură universală, care iese din comun prin profilul său multilateral, prin vastitatea

exponatelor și prin marele număr de rarități pe care le deține.

Un șir de coloane ionice masive, înnegrite de patina vremii, te întâmpină la intrare, coplesindu-te încă înainte de a fi luat contact cu sălile împovărate de imense valori de tot felul: o uriașă bibliotecă la zi (cu peste 5 milioane de cărți), secții de documente (cu 40 de milioane de piese), de artă plastică, de cărți și alte tipărituri vechi, de manuscrise, de monede și medalii, de timbre, de felurite relicve etc., din toate epocile și de pe toate meleagurile globului.

Deoarece ne-a fost peste puțină să vedem toate sectoarele, măcar în fugă, am preferat să ne oprim numai în două: sculptura și manuscrisele.

Trecînd prin vastele săli rezervate sculpturii antice, atenția ne-a fost atrasă de o sală a cărei așezare excentrică este în contrast cu faima ei. Aici se află celebra colecție cunoscută sub numele „Elgin Marbles“ (piesele de marmură ale lui Elgin). Sala este dominată de macheta Partenonului (restaurat), așezată pe un stativ mare de înălțimea unei mese obișnuite, sub un acoperămînt de sticlă. Jur împrejur sînt așezate originalele — fragmente mari din friza Partenonului, o cariatidă și o coloană din Erechtheon și alte frînturi din străvechiul templu de pe Acropole.

Pe lîngă valoarea lor artistică te impresionează și faptul că le vezi nu la Atena, ci pe malurile Tameisei. Englezii admiră probabil pasiunea de colecționare a lui Thomas Bruce, earl (nobil) de Elgin, care a trimis valoroasele piese la Londra pe la începutul secolului trecut, cînd era ambasador în Grecia. Un profesor de istorie mi-a mărturisit însă că nu numai el, ci și alți londonezi își pun întrebarea dacă n-ar fi poate mai nimerit ca aceste bucăți rupte din Partenon să fie păstrate chiar de greci...

În sala manuscriselor, ca și în alte săli, fiecare exponat își are istoria lui — cînd și unde a fost găsit, cine l-a procurat sau donat, cum a ajuns în muzeu, ce păreri circulă despre autenticitatea lui etc. Ai vrea să cunoști toate amănuntele, să notezi ce te interesează, dar nu poți, într-atît ești de absorbit să descifrezi scrisul lui Geoffrey Chaucer, Newton, Victor Hugo, Lope de Vega și al altor cunoscuți poeți, romancieri, oameni de știință din diferite țări, să te uiți atent la primul exemplar din Magna Charta, la pergamentele gălbejite de vreme ale unor cărți orientale și la alte nenumărate mărturii scrise ale civilizației umane.

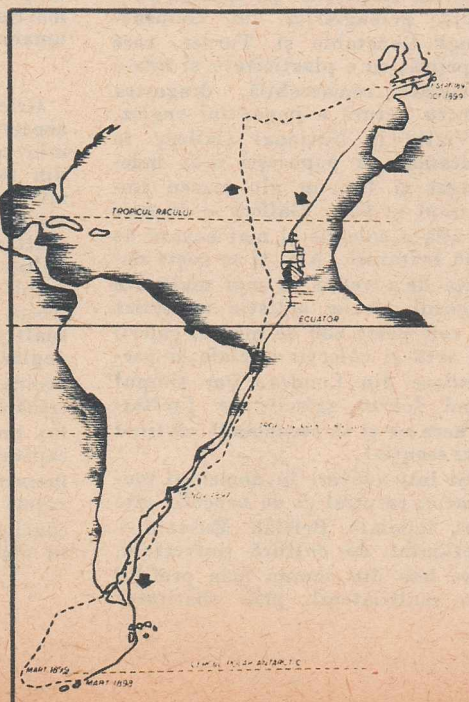
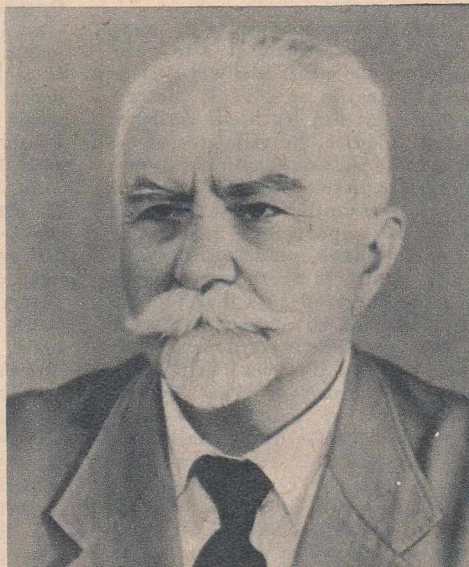
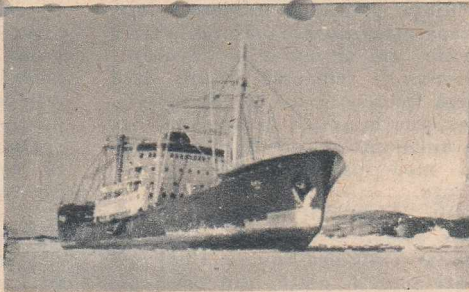
★

Oricît de tipic londoneze ar fi aspectele descrise mai sus, ele rămîn totuși doar cîteva fragmente din ceea ce poți vedea într-o vizită relativ scurtă în capitala britanică. Londra este firește un oraș mult mai complex, care ți se dezvăluie treptat, cu tot ce are deosebit și cotidian, cu tot ce ține de trecut și de cea mai proaspătă actualitate, cu frumusețile, aspectele neplăcute și contrastate unui oraș occidental de proporții uriașe, cu trăsăturile caracteristice centrului unui fost imperiu colonial și capitalei unei țări al cărei popor înzestrat a creat și creează multe valori materiale și spirituale și continuă să joace un rol important în viața internațională.

Zamfir BRUMARU

O aripă a palatului Westminster — sediul Parlamentului.

1 Explozie pasnică în Antarctica. Prin studierea undelor seismice provocate de explozii, savanții descifrează tainele sub-solului.

2 Vasul sovietic „Obi”, un adevărat veteran al ghețurilor.

3 Iată un document fotografic puțin cunoscut: vederea din avion a singurului vulcan activ din Antarctica, muntele Erebus.

4 Emil Racovița.

5 Drumul vasului „Belgica” în expediția din Antarctica. Printre cercetători se afla și savantul român Emil Racovița.

RUGINIUL FRUNZELOR A VESTIT DE MULT PREZENȚA TOAMNEI PĂMELEAGURILE NOASTRE, CA ȘI ÎN ÎNTREAGA EMISFERĂ BOREALĂ ÎN ACESTE ZILE ÎNSĂ, ÎN NORDUL ÎNDEPĂRTAT, DINCOLO DE CER CUL POLAR, NOAPTEA S-A AȘTERNUT PENTRU O IARNĂ ÎNTREAGĂ LA SUD DE ECUATOR. ÎN EMISFERA AUSTRALĂ, SE APROPIE VARA ÎN ANTARCTICA SE DESFĂȘOARĂ INTENS ULTIMELE PREGĂTIRI PENTRU O PERIOADĂ DE NOI EFORTURI ALE EXPLORATORILOR. OAMENII DE ȘTIINȚĂ, PARTICIPANȚI LA EXPEDIȚIILE CE VOR FI ORGANIZATE DE UNIUNEA SOVIETICĂ, STATELE UNITE, ANGLIA, FRANȚA, AUSTRALIA NOUA ZEELANDĂ, JAPONIA ȘI ALTE ȚĂRI, VOR CONTINUA COLABORAREA DIN ANII TRECUȚI. ASTFEL, DIN CEA DE-A NOUA EXPEDIȚIE ANTARCTICĂ SOVIETICĂ VA FACE PARTE UN SPECIALIST AMERICAN ÎN TIMP CE UN EXPLORATOR POLAR SOVIETIC VA LUCRA ÎNTR-UNA DIN STAȚIUNILE DE CERCETĂRI NORD-AMERICANE; ÎNTRE EXPEDIȚIILE SOVIETICĂ ȘI ENGLEZĂ VA AVEA LOC, PENTRU PRIMA OARĂ ÎN ISTORICUL EXPLORĂRIILOR ANTARCTICE, UN SCHIMB DE SPECIALIȘTI, IAR LA O EXPEDIȚIE SOVIETICĂ SPRE REGIUNILE CENTRALE ALE CONTINENTULUI VOR LUA PARTE ȘI OAMENI DE ȘTIINȚĂ FRANCEZI.

AȘADAR, NOUA VARĂ ANTARCTICĂ SE ANUNȚĂ DEOSEBIT DE FRUCTUOASĂ PE TĂRIMUL COLABORĂRII ȘTIINȚIFICE INTERNAȚIONALE.

CÎND ȘI CUM A FOST DESCOPERITĂ ANTARCTICA? CARE SÎNȚI PRINCIPALELE REZULTATE LA CARE AU AJUNS CERCETĂTORII „CONTINENTULUI DE GHEAȚĂ”?

ANTARCTICA NU MAI ESTE ASTĂZI

„NEGUNO

A

lcătuindu-și vestita-i hartă, marele geograf antic Ptolomeu a intuit, acum optsprezece veacuri, existența la sud de ecuator a unui continent pe care l-a denumit „Necunoscutul pământ meridional”. Ipoteza lui era simplă: dacă Pământul este rotund și în emisfera boreală există suprafețe atit de întinse de uscat, asemenea suprafețe trebuie să se afle neapărat și la sud de ecuator.

Cînd Ptolomeu și-a întocmit harta, navigatorii nu cutezau încă să se avînte în largul mărilor și oceanelor. Dar la jumătatea celui de-al doilea mileniu al erei noastre, îndrăzneala lor — fără a-i împinge pînă la „Necunoscutul pământ meridional” — crește, totuși, răsplătindu-i cu gloria descoperirii „Lumii noi” și a primei călătorii în jurul Pământului. Privind vechea hartă, cei mai cutezători dintre ei se gîdeau însă la petele albe uriașe din sud, pe întinderile cărora se bănuia că sînt răsbindite imense bogății.

Dorinței și strădaniei de a cerceta acest misterios continent îi datorează Europa multe din marile descoperiri geografice și mai cu seamă descoperirea Australiei; însă acea „Terra australis incognita” — uscatul din jurul Polului Sud — a continuat să rămînă o enigmă pentru înaintașii noștri.

Cine știe! Poate că atunci cînd vor fi dezlegate enigmaticele Atlantidei și ale „calendarului venusian” de la Titicaca, vom afla că și Antarctica a fost cunoscută și cercetată cu multe milenii înaintea erei noastre! Dar pînă atunci...

CAP SPRE NORD!

Ianuarie 1774. James Cook traversează pentru a treia oară cercul polar de sud în căutarea mult rîvnitului continent sudic. „Resolution” își umflă pinzele pînă în dreptul unui punct situat la 70°40' latitudine sudică. Din cabina de comandă a corăbiei cu bordajele acoperite de gheață, navigatorul englez cercetează atent zarea.

— Deși am înaintat atit de departe — gîdește el — n-am reușit să atingem țărmlul. Ce taine ascunde oare? Dacă ar conțeni furtuna, poate am izbuti să ajungem în preajma creștelor acelora pe care le-am zărit înainte de a se dezlănțui vifornia.

Iar unui colaborator care îl îndeamnă să nu mai înainteze, îi mărturisește că de fapt a ajuns la limita posibilităților omenestii.

În aceeași zi pe „Resolution” s-a dat comanda:

— Cap spre nord!

Și, retras, abătut în cabina sa, James Cook așterne pe hîrtie cuvinte ce par a pune stavilă unor noi căutări: „...În aceste mări neexplorate și acoperite de uriașe sloiuri de gheață, riscurile navigației în vederea descoperirii continentului sudic sînt atit de mari, încît pot afirma fără teamă că niciodată nimeni nu va putea răzbi vreodată mai spre sud decît mine...”

Sentențioasă apare concluzia încercatului navigator englez și totuși timp de mai multe zeci de ani întreaga lume științifică a împărțit-o fără rezerve. Și poate ea ar fi continuat să rămînă încă mult timp în picioare, dacă

într-o bună zi, tot de ianuarie, alți navigatori n-ar fi depășit hotarul îndrăznelii înaintașilor lor.

ȚĂRMUL CARE NU FIGURĂ PE NICI O HARTĂ DIN LUME

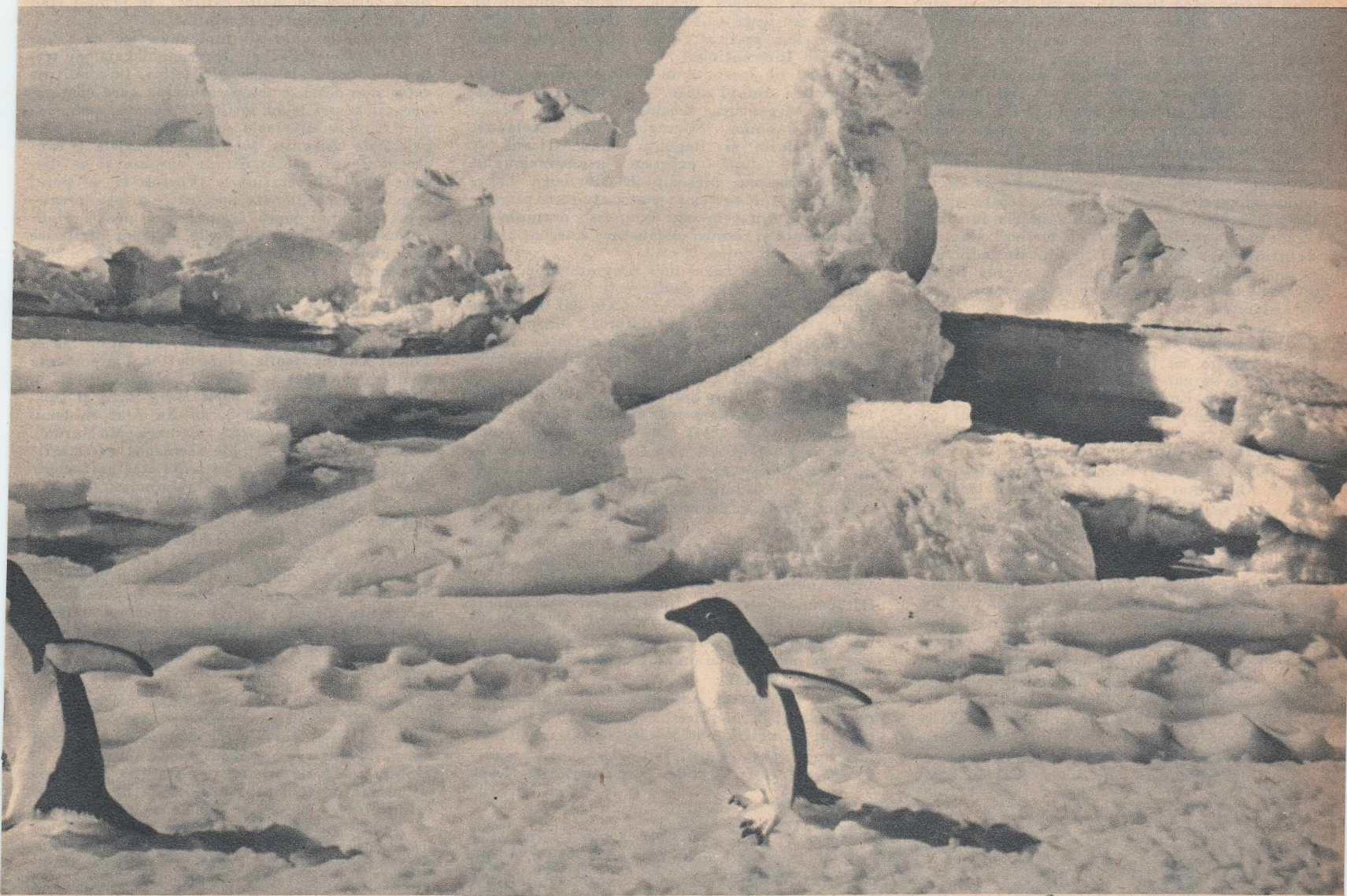
Ianuarie 1820. „Vostok” și „Mirnii”, două sloopuri ale marinei ruse, aflate sub comanda lui Faddei Faddeevici Bellingshausen și a lui Mihail Petrovici Lazarev (primul era și șeful expediției), brăzdează apele antarctice. Sarcina expediției este de a efectua „descoperiri cît mai aproape de polul antarctic, cu scopul de a dobindi cunoștințe cît mai complete despre planeta noastră”.

Corăbiile părăsiseră rada Kronstadtului la 16 iulie 1819, iar în cea de-a 26-a zi a anului 1820 au traversat cercul polar de sud. După încă două zile Lazarev notează în jurnalul expediției: „...privind de pe crucea (a doua platformă a catargului — n.t.) am văzut că ei (ghețarii — n.t.) se întind cît cuprinde ochiul; dar nu ne-am desfătut mult timp cu această priveliște uimitoare... Înainte de a ajunge la 70° întîlnim mereu continentul de gheață. Cook ne-a lăsat să dezlegăm o astfel de problemă, încît trebuia să înfruntăm primejdiile cele mai mari...”

Și într-adevăr, înfruntînd natura și necunoscutul, navigatorii ruși au ajuns în acea zi de 28

Vol TEBEICA

(Continuare în pag. 14)

„CUTUL PĂMÎNT MERIDIONAL”

ianuarie 1820 aproape de extremitatea nord-estică a litoralului continentului de gheață.

... Un an mai târziu „Vostok” și „Mirni” continuă să navigheze în apele antarctice. Într-un timp, cercul polar de sud l-au trecut de șase ori. Cu câteva zile în urmă, pe hartă fusese înscrisă insula Petru I, având coordonatele 68° 47' latitudine sudică și 90° 30' longitudine vestică. Vremea e minunată, cerul senin. Deodată marinarii de cart de pe „Mirni” strigă:

— Pământ! Pământ!...

Toți observă din ce în ce mai clar un promontoriu foarte înalt, legat de un șir de munți printr-un istm îngust. De pe „Vostok” se zărește de asemenea o coastă muntoasă, cu povârnișuri și stînci abrupte.

Membrii expediției sînt profund emoționați: în fața lor se întinde cu adevărat continentul sudic, cel de-al șaselea continent al lumii...

ÎN 34 DE ZILE, POLUL SUD A FOST DESCOPERIT DE DOUĂ ORI

Vestea descoperirii celui de-al șaselea continent de către corăbierii ruși a făcut ocolul lumii. Misterele care-l înconjurau au trezit speranțe de înăvuiere în rîndurile vînturilor de foc și balene, ca și ale aventurierilor de tot soiul, au înfierbîntat poftele expansioniștilor, au ridicat probleme peste probleme în fața oamenilor de știință.

Pe drumurile deschise de „Vostok” și de „Mirni” au început să apară corăbiile tot mai multe. Pașnicii locuitori ai lumii de gheață, foci blînde și leneșe, leopardii de mare, pinguini curioși, au făcut cunoștința omului, iar vînturile, cînd aprige, cînd liniștite, ce nu întîlneau pînă atunci alte obstacole decît munții de gheață, au început să umfle pinzele corăbiilor. Pe hărți apar denumiri tot mai multe: Țara Enderby, Țara Graham, Insula Biscoe. Mai mult, același loc este descoperit uneori de două ori, dînd naștere unor conflicte, ca în cazul „țării” denumite de englezul Balleny „Sabrina” și botezate apoi de americanul Wickens cu numele său.

Dar tainele Antarctidei se dovedesc greu de pătruns. Și totuși lumea dorește să știe ce ascunde al șaselea continent. Poate acestei aprige dorințe a vrut să-i răspundă fantezia lui Jules Verne cînd a creat „Sfinxul ghețarilor”. Oamenii de știință s-au dovedit însă mai puțin îndrăzneți și pînă la sfîrșitul secolului trecut prea puține au fost expedițiile științifice care s-au aventurat în Antarctida.

Primele roade demne de reținut sînt culese de-abia în 1898-1899 de expediția de pe „Belgica”. Printre cei 19 participanți care au efectuat prima iernare antarctică se număra și savantul român Emil Racoviță, care și-a înscris numele printre pionierii de seamă ai noului continent.

Alături de Adrien de Gerlache, de Roald Amundsen și de alți membri ai expediției, Racoviță a înfruntat cu eroism natura antarctică, învingînd nenumărate greutăți și pericole. Rezultatele expediției au fost deosebit de valoroase, în rîndul lor înscriindu-se descoperirea de noi țînuturi, strîmtoări și a „unui bazin oceanic”, cercetarea aprofundată a florei și faunei antarctice, observații meteorologice și magnetice etc. Cele 1.300 de probe zoologice și botanice strînse de naturalistul român au avut o mare valoare științifică; pe baza lor el a publicat un amplu studiu și a ținut un ciclu de conferințe la Anvers, Bruxelles, Liège, Paris și București.

O dată cu primii ani ai secolului al XX-lea se înmulțesc expedițiile în inima continentului de gheață, remarcîndu-se cele conduse de Erich von Drygalsky, de Robert Falcon Scott

și Ernest Henry Shackleton, de Jean Charcot, de Otto Nordenskjöld, de Douglas Mawson. Dar nici una n-a atins proporțiile și n-a avut aureola celor organizate în 1911 de către norvegianul Roald Amundsen și englezul Robert Falcon Scott, a căror țintă era descoperirea Polului Sud.

Cît de deosebite între ele erau aceste două expediții... Concepție, organizare, traseu și cîte alte amănunte n-au jucat rolul hotărîtor în asaltul ghețurilor! Rezultatele sînt binecunoscute. Roald Amundsen și însoțitorii săi au cucerit Polul Sud în ziua de 14 decembrie 1911, întorcîndu-se nu numai cu aureola primilor descoperitori, ci și cu un bogat material științific care a contribuit la o mai bună cunoaștere a continentului. Și în timp ce unii reveneau în Europa, ceilalți, Scott și tovarășii săi, plăteau cu prețul vieții temerara încercare de a atinge Polul Sud.

„Un lucru mare s-a săvîrșit — a notat Scott în jurnalul său, în ziua în care a ajuns în fața steagului ridicat de Amundsen. Polul Sud al Pămîntului, de mii și mii de ani nefusese cunoscut, a fost, în interval de treizeci și patru de zile, descoperit de două ori!”

CONTINENTUL COEXISTENȚEI PAȘNICE

Cu toate eforturile și sacrificiile făcute, cei peste 13 milioane de kilometri pătrați ai continentului de gheață au rămas totuși aproape necunoscute la capătul a 13 decenii de la descoperirea lui.

Pentru a-i afla tainele, se impunea o radicală schimbare a însuși „sistemului” explorărilor, era necesar ca oamenii de știință din întreaga lume să-și unească forțele, trebuia stabilit un climat de largă colaborare între ei. Și toate acestea le-a realizat, după cum se știe, Anul Geofizic Internațional.

Cercetările începute în 1956 în cadrul A.G.I. de savanți din 12 state — Uniunea Sovietică, Anglia, Argentina, Australia, Belgia, Chile, Franța, Japonia, Norvegia, Noua Zeelandă, Statele Unite și Republica Sud-Africană — constituie, după expresia academicianului D.I. Șerbakov, președintele Comisiei interdepartamentale sovietice pentru studiul Antarcticii, „unul din cele mai frumoase exemple de îndelungată și rodnică colaborare internațională în scopuri pașnice...”

Înfăptuite pe baza unui program unic, coordonat, cercetările desfășurate în condiții naturale extrem de dificile au dat rezultate prețioase. Aceasta s-a datorat, deopotrivă, colaborării dintre oamenii de știință, dintre navigatori și piloți, dintre toți lucrătorii expedițiilor antarctice.

Părerea lui Philip Smith, conducătorul programului american de cercetări științifice în Antarctida, este în acest sens concludentă: „Între savanții din U.R.S.S. și S.U.A. — a declarat el — s-au stabilit aici legături bune și trainice. Spiritul de colaborare s-a manifestat și în cadrul Anului Geofizic Internațional și se manifestă și acum”.

Schimbul de oameni de știință între diferitele expediții științifice antarctice a devenit un adevărat obicei. Astfel, savantul sovietic Pavel Ostapenko, doctor în științe geografice, a muncit două ierni în stațiunea americană „Mc Murdo”, iar americanul Gillmore Stuart a întreprins timp de mai bine de un an cercetări în stațiunea sovietică „Mirni”.

După terminarea Anului Geofizic Internațional a apărut în mod firesc concluzia că în lumina bogatei experiențe de cooperare internațională în scopuri pașnice prilejuită de A.G.I., „precedentul antarctic” trebuie permanentizat. Drept

urmăre a fost constituit Comitetul special pentru cercetări în Antarctica (C.S.C.A.); apoi, la 1 decembrie 1959, cele 12 state au semnat un remarcabil document în istoria diplomației contemporane. Este vorba despre Tratatul cu privire la Antarctica, al cărui prim paragraf din articolul I spune:

„Antarctica va fi folosită numai în scopuri pașnice. Sînt interzise îndeosebi orice măsuri cu caracter militar, cum ar fi crearea de baze militare și de fortificații, efectuarea de manevre militare, precum și experimentarea oricăror tipuri de arme”.

Acum, după patru ani de la semnarea lui, se poate afirma că el n-a rămas numai pe hîrtie.

POLUL FRIGULUI

Cînd în 1956 cele dintii expediții din cadrul primului An Geofizic Internațional au debarcat pe țărmurile „Necunoscutului pămînt meridional”, Antarctida, după cum am arătat, își păstra milenarele ei taine. Continentul sudic reprezenta încă o adevărată ecuație cu multe necunoscute.

De vastitatea ariei de cercetare deschisă oamenilor de știință și specialiștilor ne putem da seama enumerînd doar cîteva din domeniile vizate la începutul cercetărilor: razele cosmice, ionosfera, aurora polară, magnetismul terestru, curenții tereștri, seismicitatea, gravimetria, aerologia, meteorologia, glaciologia, oceanografia, biologia, cartografia. E greu de închipuit un program mai complex de cercetări. Și totuși, în condiții foarte grele de climă, exploratorii au trecut la îndeplinirea programelor științifice dînd dovadă de înalte calități, în primul rînd de abnegație, curaj, disciplină.

Colectivele unor stațiuni sovietice ca „Vostok II”, „Sovetkaia” și „Komsomolskaia” au trebuit să lucreze la mari altitudini, în condițiile celor mai scăzute temperaturi pe care contemporanii noștri le-au întîlnit vreodată, temperaturi la care diversele materiale își pierd proprietățile obișnuite (de pildă metalele și cauciucul devin neobișnuit de casante și se distrug ușor). În stațiunea „Vostok II” — polul frigului de pe planeta noastră — a fost înregistrată cea mai joasă temperatură de pe glob: minus 88,3° C, iar în unele stațiuni periferice uraganele au bîntuit uneori cu o viteză de 200-250 km pe oră!

Exploratorii antarctici americani, continuînd cercetările efectuate de cele patru expediții conduse de amiralul Richard E. Byrd în perioadele 1928-1941 și 1946-1947, au întreprins în cadrul Anului Geofizic Internațional importante studii geologice în vestul continentului, în special în cuprinsul Țării Mary Byrd și Țării Victoria, unde, în 1958, au înființat în locul stațiunii „Little America”, stațiunea „Mc Murdo”. Demne de reținut sînt de asemenea cercetările realizate în ultimii ani în noile stațiuni americane „Polul Sud geografic” (Amundsen-Scott), „Byrd”, „Ellsworth” și „Wilkes”. Importante sînt și rezultatele obținute de către exploratorii neozelandezi în partea vestică a coastei Bates; de către cei australieni în Țara Mac Robertson; de englezi în Țara Graham etc. Și nu puține au fost, în ultimii ani, împrejurările în care exploratori din diferite țări au colaborat, au făcut schimb de informații științifice și s-au ajutat în caz de nevoie.

La ce rezultate au ajuns toate aceste cercetări?

Dacă un reporter ar deschide azi o anchetă pe tema „Ce știm astăzi despre Antarctida” — specialiștii i-ar putea oferi răspunsuri cuprinzătoare, din care vom pomeni doar cîteva.

Să amintim de pildă că s-a stabilit că Antarctica este un continent în adevăratul înțeles al cuvîntului și nu un arhipelag. Un continent cu munți impunători: cele mai înalte puncte locuite din interiorul continentului, bazele științifice „Pionerskaia”, „Vostok I” și „Komsomolskaia”, se află respectiv la 2.750, 3.250 și 3.520 m deasupra nivelului mării...

Observațiile științifice au arătat că vînturile ce suflă dinspre interior nu ajung decît la vreo 20 de kilometri dincolo de coastă; ele ridică uriașe cantități de zăpadă și le depun pe mare, unde formează banchize. Astfel, la baza de la „Mirni”, în 1959, 2.700.000 de tone de zăpadă au fost smulse de pe litoral pe o lungime de vreo 900 de metri și împrăștiate pe mare.

O concluzie grăbită ne-ar face să afirmăm că Antarctica nu cunoaște decît temperaturi sub zero grade. Și totuși pe întinderile nesfîrșite ale continentului există adevărate oaze. Astfel s-a desco-

Cîteva zile după ce a fost făcută fotografia alăturată, toți cei care apar în ea nu mai erau printre cei vii. Acesta fotografie dramatică înfățișează pe Robert Scott și pe ceilalți membri ai expediției conduse de el, care au sosit la Polul Sud în ianuarie 1912... cîteva zile după ce Roald Amundsen înălțase alai drapelul norvegian. La întoarcere, el au pierit cu toții.

perit—apărind din imensitățile înghețate—un lanț de coline stincoase, întretăiate de numeroase lacuri. Existența acestei „oaze“ se explică prin faptul că ghețurile care înaintază din interiorul continentului înlănesc în drumul lor lanțul stincos pe care sint obligate să-l înconjoare. Vara, suprafața întunecată a stîncilor se încălzește, înmagazinînd o cantitate de căldură. Într-o zi de ianuarie, lună de vară aici, cînd în toate regiunile învecinate termometrul indică de obicei minus 2°, în oază sint plus 25°, izvoarele susură, în lacuri mișună ființe vii microscopice...

Cercetătorii au stabilit și un alt fapt interesant: continentul de gheață posedă bogate zăcă-

Astăzi, pinguinii Antarcticii au un nou „tovarăș“ : elicopterul.

mințe de cărbuni, dovadă că în trecutul foarte îndepărtat a domnit acolo o climă caldă și umedă.

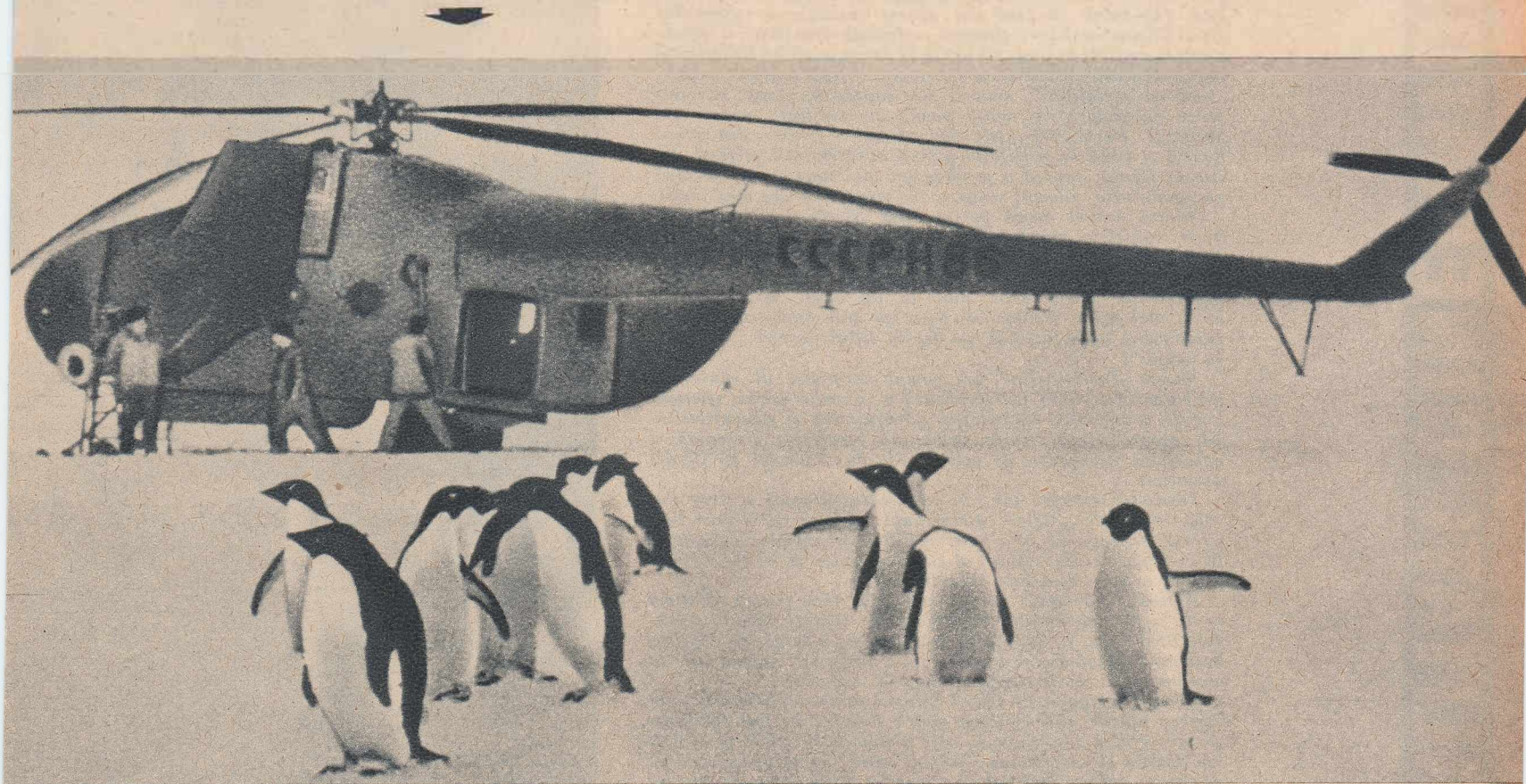
OFENSIVA CONTINUĂ...

Explorarea celui de-al șaselea continent, pînă nu demult o imensă pată albă pe harta bătrînei Terra, se înfăptuiește sub ochii noștri. Uriașa activitate, în colaborare, a specialiștilor din diferite țări, constituie una dintre cele mai atractive pagini din istoria descoperirilor geografice, a cercetării științifice a Pămîntului. Fără îndoială, ea a fost scrisă cu prețul unor mari eforturi și al unor mari încercări, dar prima etapă, cea mai grea și hotărîtoare, a fost depășită. Azi, continentului nu i se mai poate spune „Necunoscutul pămînt meridional“.

Și după cum celebrul navigator James Cook

n-a crezut că vreodată urmașii contemporanilor săi vor ajunge la Polul Sud și vor cerceta, petic cu petic, locurile spre care el n-a reușit să răzbată, tot așa nici Jules Verne nu și-ar fi putut închipui că încă în secolul al XX-lea va veni ziua cînd Polul Sud va fi locul de unde se va putea stabili cel mai ușor legătura radiotelefonică cu oamenii ce vor ajunge pe... Lună. Da! Aceasta este una din cele mai curioase descoperiri făcute în Antarctica. La Polul Sud, bip-bip-urile sputnicilor și comunicările navelor cosmice pot fi auzite perfect în decursul tuturor celor 24 de ore ale zilei. Deci, rețineți: dacă în viitor veți dori să comunicați cu ușurință cu prietenii dvs. aflați în excursie pe Lună, cel mai indicat loc de pe globul terestru este Polul Sud!

Vol TEBEICA

cartea

6.700.000 de exemplare

Editura Academiei R. P. Romîne:
15 ani de activitate
de acad. ALLCE SĂVULESCU

Se împlinesc zilele acestea 15 ani de la înființarea Editurii Academiei R.P. Romîne.

Creație a regimului nostru democrat popular, ea are menirea de a aduce la lumina tiparului lucrările rezultate direct din activitatea institutelor de cercetări ale Academiei, precum și opere originale ale savanților romîni în toate domeniile științei, literaturii și artei.

Activitatea multilaterală a editurii, lărgirea și creșterea calitativă a planurilor anuale, ca și îmbunătățirea continuă a condițiilor tehnice de apariție sînt greu de schițat în câteva rînduri. În ultimii ani editura a publicat monografiile și lucrări de sinteză, tratate de înaltă ținută științifică, cu caracter teoretic și experimental, sinteze ale manifestări-

lor din cadrul secțiilor Academiei (diferite reuniuni, simpozioane etc.), dicționare de nivel superior, cataloage, albume; s-a preocupat de tipărirea colecțiilor clasicilor romîni și străini din diferite domenii ale științei; în fine, tot în sarcina ei a revenit tipărirea publicațiilor periodice ale Academiei R.P. Romîne, reviste, buletine, anuare.

Cîteva cifre sînt edificatoare: de la tipărirea, în anul 1949 — anul înființării editurii — a 46 titluri de cărți și reviste cu un total de 140 coli editoriale, s-a ajuns în 1963 la 332 titluri de cărți cu 6.200 coli editoriale. În total în 15 ani s-au publicat 60.110 coli, într-un tiraj de aproape 6.700.000 de exemplare!

Ar fi, desigur, greu de ales, din multitudinea titlurilor apărute, pe cele mai reprezentative. Vom aminti însă că, în afară de multe lucrări originale de mai mare anvergură, s-au editat 25 de serii sau culegeri de serii, printre care Analele Academiei R.P. Romîne, Culegerea de studii de psihologie, Probleme de geografie, Probleme de cardiologie, de morfopatologie, de reuma-

tologie și tuberculoză, Studii și materiale de istorie medie, modernă și contemporană, Materiale și cercetări arheologice, Studii și cercetări de numismatică, Probleme de lingvistică, Studii de gramatică, fonetică și dialectologie.

Trebuie de asemenea relevate cele opt volume din colecția „Flora R.P. Romîne“, cele 39 de fascicule din colecția „Fauna R.P. Romîne“ și cele cinci lucrări din colecția „Metode agrotehnice pentru sporirea producției agricole“. Se cuvin de asemenea menționate lucrările cu caracter monografic „Amelografia R.P. Romîne“, „Pomologia R.P. Romîne“. Au mai apărut interesante lucrări din colecțiile: Teoria probabilității, Biblioteca istorică, Biblioteca arheologică, Scriitori greci și latini, Materiale și cercetări lingvistice, Clasicii științei universale, Opere ale oamenilor de știință din trecut, Texte din istoria gîndirii economice etc.

O preocupare importantă a fost și tipărirea de lucrări în limbi străine, dintre care unele în colaborare cu edituri din străinătate. Prin cele 41 de volume în limbi străine apărute pînă în prezent

editura a contribuit la cunoașterea departe de hotarele țării a unor producții originale romînești.

O confirmare a orientării editurii spre publicarea unor opere de reală valoare științifică o constituie faptul că pînă în prezent s-au acordat premii de stat la 34 de opere și premii ale Academiei la 16 opere apărute în această editură.

Îmbunătățind mereu execuția tehnică și artistico-grafică a tipăriturilor sale, Editura Academiei R.P. Romîne a primit Premiul al III-lea pe țară la concursul „Cele mai frumoase cărți ale anului“, organizat de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă în anul 1963.

Contribuind, după posibilități și după profilul ei, la desfășurarea revoluției culturale din țara noastră, Editura Academiei R.P. Romîne pășește spre noi succese. La împlinirea a 15 ani de existență se cuvine să felicităm cu căldură pe toți cei care, înăuntrul sau în afara editurii, prin munca sau sfatul lor au contribuit la activitatea rodnică a acestui important for cultural al țării.

Anotimpurile dragostei

Filmările s-au încheiat. După migăloasa alchimie a montajului a mai rămas de pus la punct mixajul sonor, și filmul „Anotimpurile dragostei“ va fi gata pentru confruntarea cu publicul.

Construcția sa deosebită — e alcătuit din patru nuvele de sine stătătoare, legate doar printr-o idee comună — precum și structura sa originală, de meditație lirică pe o temă filozofică, făgăduiesc să facă din ultima realizare a regizorului Savel Știopul un film interesant, ce dezbate ideea fericirii individuale ca entitate indisolubil legată de prezența activă în mijlocul faptului social. Dezvoltată și diferit orchestrată conform metodei „temă cu variațiuni“, această idee capătă în fiecare din cele patru episoade o rezonanță nouă, cu implicații mereu mai profunde. De la năzuințele vagi ale micii artiste din prima nuvelă și pînă la meditația senină a bătrînului profesor din nuvela finală, capătă o pondere tot mai mare tema realizării personale prin muncă, singura în măsură să dea sens vieții.

Primul episod evocă poezia celor dintii emoții artistice, fiorii eroinei în preajma unei audiții publice. O interpretă care vibrează cu spontaneitatea și gravitatea vârstei — mica Luminița Zaharia — un ritm echilibrat, o paletă luminoasă, mergînd în unele scene pînă la un desen „alb pe alb“, un fundal sonor strălucitor, bazat pe transparentele armonii mozartiene, toate justifică pe deplin titlul nuvelei: „Fantezie în major“.

Nuvela „Incertitudini“ are ritmul neliniștit al căutărilor adolescente. Febra primăvărată a primelor iubiri, sfîșierea primei dezamăgiri, severitatea, generozitatea și susceptibilitățile proprii vârstei tinere determină respirația sincopată a episodului interpretat de actrița Magda Popovici și Cornel Dumitraș.

Tensiunea ridicată pînă la refuz caracterizează a treia nuvelă, intitulată „Arșița“. Criza unui cuplu, criză a unei conștiințe, se exprimă prin intermediul unor imagini de atmosferă ce dau jocului reșinut al Danei Comnea și al lui Cristea Avram o mare densitate dramatică.

Episodul „Zi grea“ răsună grav, dar fără tristețe. Ultima zi de lucru a savantului intruchipat de artistul poporului Ștefan Braborescu se desfășoară într-o mișcare largă, ce exprimă întreaga seninătate a acestui apus liniștit, acceptat nu cu resemnare, ci cu certitudinea datoriei împlinite.

Căutările regizorului Savel Știopul pe linia elaborării unui limbaj plastic adecvat celor patru nuvele au fost sprijinite de scenograful I. Oroveanu, care a stabilit în schițe prealabile compoziția și tonalitatea fiecărui cadru, și de operatorul șef I. Anton, care a menținut imaginea în stilul și finuta plastică alese pentru fiecare episod.

Filmului însă nu i s-a pus punctul final și pronosticurile sînt încă premature. Dacă poezia din „Anotimpurile dragostei“ va izbuti să captiveze publicul, e bine de știut că ea este de fapt rodul unei laborioase munci de selecție și cizelare.

Ana ROMAN

Mica Luminița Zaharia, interpreta episodului „Fantezie în major“.

in studiouri

O magiu lui Munk

Dispărut acum doi ani în urma unui accident, Andrzej Munk a fost alături de Vajda și Kawalerowicz una din cele mai interesante figuri ale cinematografiei poloneze. Autor al filmului „Omul de pe șine“ — prezentat publicului nostru cu melodramaticul titlu „Sacrificiul suprem“ — și al filmelor „Eroica“ și „Noroc cu carul“, Munk aducea amprenta unei personalități artistice puternice, preocupată de o tematică umanistă.

Filmul „Pasagera“ pune problema răspunderii pentru crimele fascistilor. Eroina, Liza, o fostă SS-istă care, ca supraveghetoare în lagărele morții, a torturat și umilit pe deținuți, a emigrat după război în Statele Unite, unde s-a căsătorit și și-a făcut uitat trecutul. Ca participantă la o croazieră spre Europa la bordul transatlanticului polonez „Batory“, Liza e recunoscută de una din fostele deținuți, poloneza Marta. Miezul filmului îl constituie procesul de conștiință și încercările de justificare ale fostei SS-iste, care se crede absolvită de orice vină pen-

Andrzej Munk în timpul filmărilor de exterior la „Pasagera“, cu puțin înaintea năprasniciei sale morți.

profil

MASAKI
KOBAYASHI,
CINEAST
NIPON

Producțiile cinematografiei japoneze — cinematografia națională cea mai puternică numerică din lumea întreagă și una din cele mai interesante din punct de vedere artistic — sînt foarte rar proiectate pe ecranele noastre și nu întotdeauna cu ce are filmul nipon mai reprezentativ. Ne este cunoscut numele lui Kaneto Shindo, autorul „Insulei”, dar publicul nostru n-a auzit pînă acum nici despre Kurosava, nici despre Misoguchi, nici despre Ichikawa și nici despre Kobayashi, nume ilustre ale ecranului japonez.

Cu apariția pe ecrane a filmului „Harakiri”, premiat în primăvară la Festivalul de la Cannes, una din aceste lacune a fost împlinită. „Harakiri” ne face cunoscută cu Masaki Kobayashi, cineast din generația de mijloc, aceea care s-a format în anii războiului și în epoca postbelică a ocupației americane. Opera sa de căpetenie, „Condiția umană”, realizată în 1959, are un vădit caracter autobiografic și povestește în trei serii (care durează în total 9 ore) drama unui tînăr ofițer scirbit și terorizat de barbaria mașinii de război nipone, în anii cumplici ai războiului chino-japonez din Manciuria.

Dar după mărturisirea regizorului în cadrul unui interviu acordat lui Georges Sadoul pentru „Les Lettres Françaises”, preferințele sale s-au îndreptat întotdeauna către filmul de actualitate. „Insuși subiectul filmului Harakiri este contemporan, cu toate că acțiunea lui se desfășoară în urmă cu vreo trei secole — declară Kobayashi. Eroul este într-adevăr un samurai sau, mai exact, un ronin, adică un samurai fără slujbă, silit să-și facă harakiri pentru că nu are mijloace de trai. Dar pentru mine Harakiri nu este un film cu samurai, în sensul filmelor istorice europene «de capă și spadă». Tema sa e autoritatea, ierarhia militară”.

E evident că acest proces de demistificare evidențiat în film arată adevărata față a castei samurailor, care, în numele unui așa-zis cod al onoarei și ierarhiei, umilesc și ucid fără îndurare, și face din „Harakiri” o continuare a filmului „Condiția umană”, vibrant act de acuzare a militarismului nipon.

Dar nu numai atacarea tradițiilor castei militare japoneze a atras asupra filmelor lui Kobayashi critica oficială. „Camera cu ziduri groase”, o ecranizare a unui roman de Komo Abe, avea drept erou central un om trimis în judecată de americani după terminarea războiului. Lumina nefavorabilă în care puneau autoritățile americane de ocupație a atras asupra lui Kobayashi rigorile cenzurii, care a interzis filmul și l-a determinat pe regizor să se limiteze pentru cîtva vreme la dramele sentimentale inofensive.

Din ferice, prestigiul cucerit în țară și peste hotare cu filmele „Condiția umană” și „Harakiri” i-a asigurat în ultima vreme lui Masaki Kobayashi o relativă independență, grație căreia el poate să se consacre în filmele sale tematicii de actualitate.

În fotografia de sus: o imagine impresionantă din filmul japonez „Harakiri”.

in curind
pe ecrane

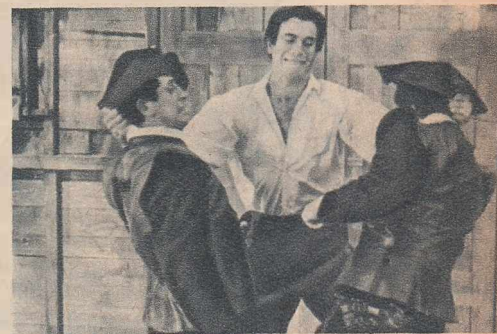
IN DECOR DE 1001 DE NOPTI

Lumea plină de pasiune și de culoare a basmului oriental a inspirat cineastul francez Pierre Gaspard-Huit (autorul filmului „Căpitanul Fracasse”) noua sa realizare anunțată pe ecranele noastre pentru următoarele săptămîni. „Sheherazada” își deapănă de astă dată basmul într-o coproducție franco-italo-spaniolă în culori, pe sistem superpanorama și pe peliculă de 70 mm lățime.

În fotografie: actrița franceză de origine daneză Anna Karina (Sheherazada) și actorul spaniol Antonio Villar (Harun al Rașid), principalii interpreți ai filmului franco-italo-spaniol „Sheherazada”.

UN NOU CAVALER AL CAPEI ȘI SPADEI

Gascon și mușchetar al regelui Franței, precum un ilustru erou al lui Dumas, cavalerul Pardaillan înfruntă de dragul dreptății, al onoarei și al unor ochi frumoși, primejdii nenumărate. Din care scapă — firește — nevățămăț, spre bucuria spectatorului dispus să accepte „regula jocului” în vigoare la acest gen de spectacol. Pe lângă surprizele aventurii, filmul „Cavalerul Pardaillan”, pe care îl vom vedea în actualul sezon, oferă și surpriza unei noi consacări în genul eroilor „de capă și spadă”. În persoana tînărului actor Gérard Barray cinematografia franceză a făcut se pare o achiziție bună.

În rolul năstrușnicului Pardaillan din filmul lui Bernard Borderie, el își afirmă virtuți acrobatică și îndemnare în meșteșugul călăriei și în nobila artă a scriemei. Cum nu e lipsit de umor și se bucură de un fizic agreabil, are șanse de a ocupa cîndva în inima spectatorilor locul lui Jean Marais.

JOHANNA VON KOCZIAN

O parodie a filmelor de groază și polițiste, fabricate în serie de cinematografiile occidentale, reduce pe ecranele noastre o talentată actriță, cunoscută din filmul regizorului Kurt Hoffmann „Copiii minune”. Johanna von Koczian este protagonista comediei „Agatha, lasă-te de crime!”, în regia lui Dietrich Haugk. Făcînd aluzie la o cunoscută autoare engleză de romane polițiste — Agatha Christie — această nouă realizare a cinematografiei non-conformiste din R.F.G. combate înclinăția morbidă spre mister și violență, metodic cultivată în rîndurile publicului din Germania occidentală.

tru că „n-a ucis cu mina ei”, n-a făcut decît să „execute ordine” și s-a mulțumit să înjosească și să ucidă demnitățile deținutelor asupra cărora își exercită puterea.

Un grup de prieteni ai lui Andrzej Munk, regizorul Witold Lesiewicz, operatorul Krzysztof Wieniewicz, compozitorul Tadeusz Baird și scriitorul Wiktor Woroszyński au dus la capăt cu fidelitate filmul „Pasagera”, încercînd să păstreze intacte intențiile autorului. Pentru a nu denatura timbrul specific al regizorului dispărut, scenele rămase nerealizate au fost suplinite printr-un comentariu rostit de un narator. Metoda, impusă de necesitate, a dat însă în cele din urmă acestui film-document o expresivitate neașteptată. Recenta premieră a filmului pe ecranele Varșoviei a suscitât un interes unanim pentru opera postumă a lui Munk care, prin ascuțimea mesajului ei, e destinată să țină trează în conștiința omenirii amintirea unor fapte care nu trebuie să se mai repete.

Anna Cieplewska (Marta) și Aleksandra Slaska (Liza) într-o scenă din filmul „Pasagera”.

CEAS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

ORIZONTAL: 1) Cunoșcătorii secretelor unui ceasornic. 2) Piesă de M. Sebastian (2 cuv.) — În balon! 3) Ore — Joc distractiv. 4) Tel! — Intreg — Posed. 5) Nume feminin — Cutie la vot. 6) În mecanismul ceasului — „Tirziu” de Gherase Dendrinu. 7) Indică orele — Cart! — Început de idil! 8) Podoaba ceasornicului de buzunar (dim.) — Două la ceasornic. 9) Bate după „tic” — Animal. 10) Mama lui Cronos, denumită de romani Tellus (mf.) — Poffim! — Sec! — Primele din alfabet. 11) Textilă — A 60-a parte dintr-un minut. 12) Anotimpul cu cele mai multe ore de noapte (pl.) — Sînt scrise pe el douăsprezece ore.

VERTICAL: 1) Păsărica din pendulă — Ceasornice... mai mari. 2) Își face lecțiile după orar — 60 de minute — Morfeu indigen. 3) Fir — Vers. 4) Rocă sedimentară — Dirijează transporturile cu autobuze — 8.760 de ore. 5) Piticul din poveste — Alci. 6) Prolung și... în depărtare, un clopot mtezul nopții bate („Noaptea de mai” de Topirceanu) — „O oră să fi fost amici, să ne iubim cu dor” — La ceas! 7) Albeață pe unghie — De pantof, de ochelari sau de ceas — În secundă! 8) Peri! — Instrument pescăresc. 9) Serviciu de patru ore pe bordul unei nave (pl.) — Monedă veche din Europa apuseană. 10) Încrêțit — Nota redacției. 11) „Ora șase” de N. Tic (pl.) — Din părul fetițelor. 12) Bate... tic-tac!... — Autorul cîntecului „Un minut”.

TAINA MUNTELUI ALBASTRU

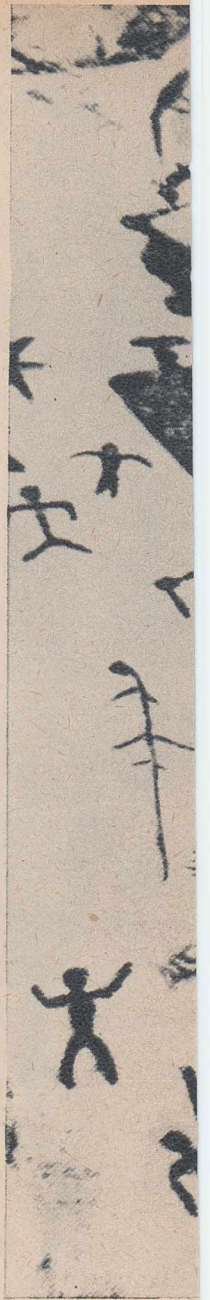
Întimplarea a fost aceea care l-a ajutat pe geologul canadian Everet Davis să descopere în masivul muntos Blue Mountain (Canada) niște desene ciudate. Era spre sfîrșitul zilei și tocmai își adunase unelte pregătindu-se să coboare la cabană cînd, admirînd frumusețea amurgului, a zărit în razele soarelui crepuscular, pe pereții de calcar alb ai unei stînci, niște figuri neobișnuite, scrijelite în stîncă. Cercetîndu-le amănunțit, el a observat că încrustațiile din calcar se pot împărți în două grupe distincte: prima, care cuprinde paisprezece figuri, are în mijloc un desen care aduce cu chipul unei femei; a doua grupă e formată din elemente dispersate. Dintre acestea se evidențiază conturul unui biflan cu picioarele lungi de o jumătate de metru, care este înconjurat de desene reprezentînd virfuri de sulii.

Cine sînt necunoscuții care s-au cățărut pe pantele Muntelui Albastru și au scrijelit misterioasele desene? Din ce epocă datează ele? Iată două întrebări la care se străduiesc să răspundă arheologii. Desenele paretale au stîrnit multe discuții contradictorii. După afirmațiile directorului muzeului din Toronto, P.W. Sweetman, care a condus prima expediție de cercetare, aceste figuri gravate în piatră sînt de aceeași vîrstă cu cultura arhaică greacă și aparțin unor triburi indigene care ar fi trăit în aceste locuri cu mai bine de trei milenii în urmă. Sweetman își bazează afirmația pe descoperirea unor virfuri de sulii găsite în matca unui pîrîu din apropiere.

Cercetări mai recente infirmă afirmațiile de mai sus. Catalogîndu-se desenele, s-a constat că 27 reprezintă chipuri de animale, 12

aduc cu înfățișarea omului, iar restul nu ar fi decît elemente de decoratie specifice unui vechi trib: oibway. În acest caz desenele nu au o vechime mai mare de cîteva sute de ani... Taina Muntelui Albastru n-a fost încă elucidată. Deocamdată interesantele vestigii de cultură sînt o atracție pentru turiști.

C. B.

BOMBOANELE MEDICINALE

FLAVISEPT NEGRO EUCALIPT

vă apără de afecțiunile căilor respiratorii

BOMBOANELE MEDICINALE SE GĂDESC DE VÎNZARE LA DROGHERII ȘI LA MAGAZINELE CU PRODUSE ZAHAROASE

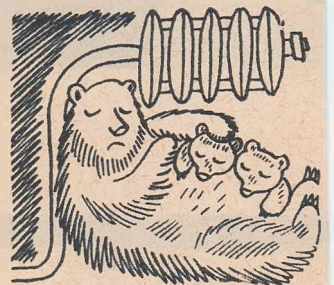

din toată lumea

BÎRLOG CU... ÎNCĂLZIRE CENTRALĂ

În iarna trecută, vizitatorii Parcului Național Yellowstone (S.U.A.) vedeau adesea, în preajma gheizerului, o ursoaică cu doi pui. De loc stîlniți de privirile spectatorilor, puii învâtau, sub supravegherea severă a mamei, regulile luptei clasice, mormăiau jignii cînd primeau cite o corecție...

Ursii domiciliau acolo fiindcă se bucuraseră tot timpul iernii de o sursă gratuită de căldură, într-o peșteră încălzită „central” de aburii fierbinți ai gheizerului.

MOARTE MICROBILORI

În unele spitale americane se folosește de cîțva timp un nou tip de mască chirurgicală, care, pe cît se pare, este preferată tuturor celor cunoscute și întrebunțate pînă acum. Într-adevăr, după cum au stabilit toate cercetările de specialitate, măștile clasice nu rețin decît 10% din microorganismele aflate în mediul înconjurător, în timp ce noua mască absoarbe 99% din microorganisme. Reținerea nedoritălor „oaspeți” microscopici se realizează grație unei ușoare sarcini electrostatice cu care este încărcată masca și care captează microbii ce vor s-o străbată. Materialul de bază din care e confecționată această mască este fibra de sticlă.

PASTELE FĂINOASE

nu trebuie să lipsească din nici o gospodărie

PASTELE FĂINOASE au o variată întrebunțare în alimentație

Teritoriul nimănu

— Hai noroc! Bine că te găsec acasă.
 — Ssst! Nu face gălagie, abia au încetat ostilitățile. A fost război.
 — Ai înnebunit? Care război? Cu cine?
 — Cu vecinii. Războiul măturatului. A fost cumplit. Fiecare arunca pe celălalt vina necurăteniei spațiilor comune — scările, curtea, holurile. Acum e armistițiu. Nimeni nu se mai ceartă, nimeni nu mai mătură. Decît în casa lui. Vom trăi în liniște și necurătenie. Fiecare cu tranșea lui. Iar între tranșee, acel „teritoriul al nimănu” — spațiile comune — în care nimeni nu pune piciorul...
 — ... Mai bine zis, mîna pe mătură... Într-adevăr, greu război... Dar, la stal... Ce-ar fi să-ncerci o strategie nouă. Să le dai exemplu chiar dumneata? Eu am încercat metoda cu proprii mei copii și am obținut rezultate foarte bune...
 — Cu alte cuvinte, mă sfătuiesti să mă ocup eu de spațiile comune, să mătur, să curăț...
 — Exact... Le vei da o lecție, se vor simți...

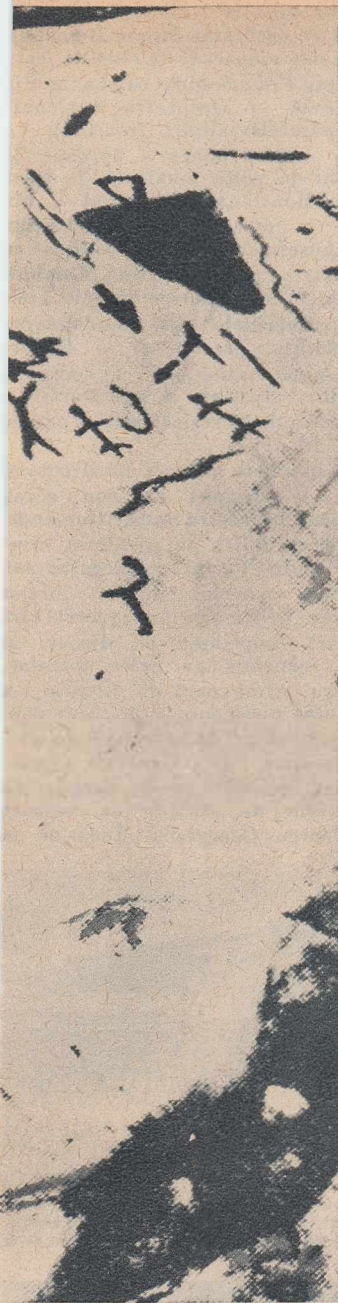
★

— Hai noroc și felicitările mele! Văd că acum e curat peste tot: sălile, holurile, curtea...
 — Este, dar cu ce preț? Dacă ai fi asistat la adunarea locatarilor... A izbucnit din nou conflictul între belligeranți...
 — Și încercarea pe care ți-am sugerat-o?
 — A dat faliment... Intîi s-au împărțit în patru tabere și apoi s-au aliat împotriva mea. Iată pe scurt cum a fost:
 Eu: Trebuie să discutăm despre îngrijirea spațiilor comune. Pînă acum am făcut doar eu curățenie. Cred că ați observat.

Vecinul I: Mare scofală... Ai dat de cîteva ori cu mătura... Nici măcar n-ai spălat cu apă și săpun.
 Vecinul II: Ba să nu fim nedrepti! Vecinul a dovedit tragere de inimă, talent și chiar o bună calificare. Ar fi greșit să-l demobilizăm. Să-l încurajăm și mai departe.
 Vecinul III: Dimpotrivă, eu consider că nu are o bună calificare, însă are bunăvoință. Să fim omenoși și să nu-i răpim satisfacția de a-și exercita indeletnicirea preferată.
 Vecinul IV: Greșiți cu toții! Ceea ce a făcut vecinul nostru, ocupîndu-se în mod exclusiv și sector de spațiile comune, constituie un act premeditat, o provocare perfidă... Iar eu unul nu mă las provocat!
 — Asta a fost tot... În concluzie: nu s-au lăsat provocați.
 — Și acum cine se ocupă de „țara nimănu”?
 — Tot eu... Pînă găsec un schimb de tranșee...
 — Sau pînă cînd se vor produce alte schimbări: de exemplu în mentalitatea vecinilor...

Andrei BART

Datați copiilor dulciuri

CIT CÎNTĂREȘTE ROUA?

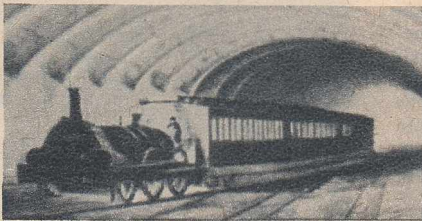
Pentru aflarea cantității de rouă căzute, meteorologii sovietici folosesc așa-numitul „înregistrator de rouă”. Instalat pe un inel metalic așezat pe sol, aparatul indică automat cantitatea de rouă ce cade în recipientul său — o farfurioară conică din material plastic, cu o suprafață de 78 cm². Aparatul este fabricat de una din întreprinderile leningrădene.

HORNĂRIȚA

Fata din fotografie este tînăra englezoaică Helen Marshall, în vîrstă de 16 ani, și practică meseria de hornar. Faptul nu pare de loc neobișnuit. Cititorii vor înțelege însă ușor de ce Helen Marshall este totuși cunoscută — și nu numai în orașul ei: ea este singura femeie din Anglia care a îmbrățișat această profesie.

PRIMUL METRO

Anul acesta primul metro din lume și-a aniversat centenarul. Este vorba de Metropolitan Railway din Londra. Construcția metroului, menită a descongestia străzile aglomerate ale Londrei, a fost soluționată în mod destul de original. S-au săpat canale pînă la 10 metri adîncime, ai căror pereți au fost boltiți. S-a creat de fapt un șanț care, fiind acoperit cu pămîntul rezultat din săpături, s-a transformat într-un tunel. După o muncă dificilă, care a durat trei ani, a intrat în funcțiune prima linie de metro, lungă de... 1 km, pe care au circulat vagoane trase de o locomotivă cu aburi.

MAILLOGRAFUL

Să presupunem că vrei să faci o excursie cu automobilul. Ca să afli lungimea drumului și de ajuns să plimbi pe hartă, între punctul de plecare și punctul terminus al călătoriei, roțița curbimetrului — aparat pentru măsurarea distanțelor, cunoscut de peste o sută de ani. Recent o firmă vest-germană a produs o interesantă variantă a curbimetrului — maillograful. El indică nu numai distanțele, ci și cantitatea, și costul benzinei necesare călătoriei. Aparatul este adaptabil pentru hărțile la diverse scări.

„JUBILEELE“ MUZICII ELVEȚIENE

Correspondență din Geneva
de D. SÂNDULESCU

Viața cultural-artistică a Elveției a fost marcată anul acesta de câteva însemnate manifestări muzicale, care au constituit — s-ar putea spune — un jubileu al muzicii simfonice clasice și contemporane. Desfășurându-se mai ales în orașe și localități de veche tradiție culturală, marile manifestări muzicale elvețiene ale anului au interesat cele mai largi cercuri culturale.

În timp ce teatrul „Comédie“ din Geneva se pregătea să-și serbeze a 50-a aniversare (și ziarele îi închinau pagini în care se făcea bilanțul unei activități rodnice), cortina se ridica din nou la „Grand Théâtre“ din frumosul oraș de pe malul lacului Léman. În sala reconstruită (după incendiul de acum 10 ani) pentru circa 1.500 spectatori, au fost prezentate în stagiunea trecută 19 diferite spectacole de teatru, operă, operetă și balet. Premiera operii „Don Carlos“ — spectacolul inaugural — a fost începutul unui șir de succese raportate atât de colectivele elvețiene, cât și de unele formații de peste hotare, venite în turneu, ca de pildă Comedia Franceză din Paris. Trebuie amintite de asemenea bogatele impresii lăsate elvețienilor de spectacolul de balet „Tristan și Isolda“ cu marea baletină franceză Jeanine Charrat, acum stabilită în Elveția.

Poate că și sub impulsul acestei prodigioase activități a Teatrului Mare din Geneva se desfășoară pe scenele celorlalte orașe ale Elveției un bogat repertoriu lirico-dramatic, cuprinzând drame și comedii, opere și operete, vodeviluri și balet. De remarcat, de asemenea, numărul mare de premiere ale unor autori dramatice și compozitori de operă din Elveția.

La Teatrul de stat din Zürich, de exemplu, s-a pus în scenă opera „Die Erretung Thebens“ (Salvarea Tebei) a compozitorului Rudolf Kelterborn din Basel. Cu prima sa lucrare lirică de proporții compozitorul și-a câștigat o frumoasă reputație de „tînăr dotat“. La Radio-Geneva s-a pus în scenă versiunea franceză a operii într-un act a compozitorului zürichez Armin Schibler „Credința însingurată“, jucată încă din 1955 la Zürich. Compozitorul, care de altfel și-a scris și libretul, tratează subiectul istoric (din timpul sîngeroaselor războaie religioase) în-

tr-un stil muzical modern. Ca pretutindeni în lumea occidentală, în Elveția se înfruntă azi diferite curente în artă. Dar pînă și adepții abstracționismului, dodecafonismului și ai altor „noutăți“ s-au convins cred că cel mai mare număr de spectatori, auditori sau vizitatori ai teatrelor, respectiv concertelor sau expozițiilor, îl înregistrează tot manifestările cultural-artistice în care triumfă muzica simfonică clasică, operele clasice, pictura clasică etc.

Dar să ne oprim cîteva clipe la manifestările muzicale care — așa cum s-a spus — au ocupat primul loc în viața artistică elvețiană a anului 1963.

Cunoscuta orchestră de cameră de la Lausanne a sărbătorit împlinirea a 20 de ani de la primul său concert public.

La Lucerna, într-un cadru festiv și cu participarea unor ilustre nume ale muzicii mondiale, s-a desfășurat a XXV-a aniversare a „Săptămînilor internaționale de muzică“. Prima ediție a „Săptămînilor“ a avut loc în 1938, imediat după Anschluss, cînd marii muzicieni ai lumii boicotează Salzburgul luînd atitudine împotriva fascismului. Lucerna preia tradiția festivalurilor muzicale și organizează „Săptămînile internaționale de muzică“. Toscanini, Bruno Walter și alți mari dirijori au condus concertele acestui prim festival menit să meargă din succes în succes. De atunci la Lucerna au dirijat Herbert von Karajan (de 15 ori), Ernest Ansermet (de 14 ori), Kubelik (de 10 ori) etc., iar soliști de talia lui Enrico Mainardi, Nathan Milstein, Edwin Fischer, Robert Cassadesus, Dietrich Fischer-Dieskau, Wilhelm Backhaus, Arthur Rubinstein, Isaac Stern și Clara Haskil au dat o strălucire cu totul deosebită săptămînilor muzicale internaționale, care se desfășoară în minunatul peisaj al Lacului celor patru cantoane. Ca și acum 25 de ani, primul concert a fost închinat în întregime titlului Beethoven.

Tot un sfert de veac s-a împlinit de la înființarea „Concursului internațional de execuție muzicală“ de la Geneva. Anul acesta concursul a avut loc între 21 septembrie și 5 octombrie. Țara noastră — a cărei școală muzicală este binecunoscută și apreciată în Elveția

— a fost reprezentată atât în juriu, prin profesoara Florica Musicescu, cât și prin doi tineri concurenți, Augustin Betea la oboi și Aurelian Popa la clarinet. După terminarea concursului, tinerii concurenți au dat la Berna un recital muzical care s-a bucurat de succes.

În orașele elvețiene au avut loc și alte concursuri și festivaluri muzicale, adevărate sărbători ale muzicii simfonice clasice și contemporane. Precum se știe, la unul din concursurile cele mai disputate — „Premiul de compoziție muzicală regina Maria-José“ — premiul I (din 65 de concurenți) a fost dobîndit de compozitorul român Anatol Vieru cu „Scurt concert pentru violoncel“. La concertul festiv prilejuit de concurs, solistul român Vladimir Orlov a cules multe și binemeritate aplauze.

La tradiționalele serbări ale Genevei din acest an a participat și ansamblul folcloric românesc „Perinița“. Serbările s-au deschis cu un magnific joc de artificii și s-au încheiat cu un spectacol festiv dat de ansamblul nostru folcloric; presa geneveză sublinia că spectacolul oferit de grupul nostru folcloric a constituit „focul de artificii“ al închiderii serbărilor. Măgulitor omagiu adus cîntecului, dansului și portului nostru popular.

lor, a suitelor... În acest an, în afară de orchestra Suisse Romande și-au dat concursul la reușita festivalului Filarmonica națională din Varșovia și Orchestra națională a Radioteleviziunii franceze.

Ca o încununare a aproape 50 de ani de viață muzicală, în acest an la Montreux a triumfat — din nou — marele dirijor elvețian E. Ansermet, care a condus cu măiestrie suita a II-a „Daphni și Chloe“ de Maurice Ravel, uvertura „Hebriadele“ de Mendelssohn Bartholdy, precum și o lucrare mai puțin cunoscută a compozitorului elvețian Frank Martin — „Passacaglia“, scrisă inițial pentru orgă în 1952.

În ultimele zile ale lunii octombrie, la început de nou sezon muzical, orchestra Suisse Romande avînd ca solist pe pianistul elvețian André Perret, a executat sub bagheta marelui nostru dirijor George Georgescu un concert care a fost imprimat pe discuri și apoi transmis pe calea undelor. Pentru prima oară în Elveția s-a executat piesa muzicală „Trei dansuri românești“ de Theodor Rogalski. „Journal de Genève“ scria: „Acest concert ne-a permis să apreciem un dirijor de valoare — George Georgescu. Încă de la

„Grand Théâtre“ din Geneva. Frontonul noului clădiri, reconstruit.

Unul din cei mai de seamă dirijori ai lumii este elvețianul Ernest Ansermet, în vîrstă de 80 de ani. Iată-l dirijînd un concert în cadrul ediției jubiliare a „Concursului Internațional de execuție muzicală“, care a avut loc la Geneva între 21 septembrie și 5 octombrie.

Un răsunător succes a avut anul acesta al XVIII-lea „Septembrie muzical“ de la Vévey-Montreux.

Cînd animația sezonului monden de vară din frumoasele localități de pe malul albastrului Léman începe să scadă, peste promenade și pînă sus, în cornișă, peste strugurii pîrguiți, se întonează, pentru cîteva săptămîni, armonia simfoniilor, a concerte-

primul acord am simțit la el acel suflu care imprimă muzicii o notă de măreție“. Și mai departe: „Simfonia a VI-a de Ceikovski a permis lui George Georgescu să-și pună în valoare lirismul său“.

Se poate spune că, aproape înainte de a se pierde ultimul acord al trecutului sezon muzical, bagheta maestrului George Georgescu a dat semnalul de plecare sezonului de iarnă în Elveția.

Chemarea zăpezilor.

Fotografale de D. Constantinescu din Salonul Internațional de artă fotografică al R. P. Romîne

CARNET

Unde duc o „simplă” neglijență...

Mi-a atras luarea a-minte zilele trecute, la Constanța, un proces venit spre judecată înaintea Tribunalului regional Dobrogea. Pentru amatorii de „senzații tari” procesul acesta nu prezintă nici un interes. N-a avut nimic senzational, nimic spectaculos. Inșă mă grăbesc a zice că a fost încercat de un tîlc deosebit și adînc, un tîlc ce se cere comunicat mai departe.

Să vedem. Alexandru Postolache, bărbat de 32 de ani, era gestionar la depozitul de materiale al șantierului Obretin, aparținînd întreprinderii șantier-construcții hidrologice din Tulcea. Organele de control, trecînd la analiza gestiunii sale, descoperă o serie de lipsuri grave. Adică prejudicii serioase aduse bunului obțesc. Toate — dintr-o crasă neglijență în serviciu. Așa au constatat organele de control, iar Alexandru Postolache recunoaște întreaga culpă ce i s-a pus în sarcină.

E trimis în judecata Tribunalului raional Tulcea care, după mărturiile și expertize și după propria recunoaștere a acuzatului, din care faptele reies clare, îl condamnă. Îl condamnă, firește, pentru neglijență în serviciu, dar și pentru fals în acte publice. De ce? Asta o vom vedea mai la vale.

Postolache, știindu-se perfect de bine vinovat, dar gîndind că va putea obține o reducere a pedepsei, face recurs. Tocmai recursul lui se judeca la Tribunalul regional Dobrogea. Faptele nefiînd altceva decît pur

și simplu fapte, iar în sentința de la Tulcea negăsindu-se nici un viciu, tribunalul de la Constanța respinge recursul. Condamnarea rămîne, deci, definitivă.

Iată tot procesul. Cîtorul va fi, fără îndoială, de acord cu mine că aici, în adevăr, nu-i nimic „senzational”, că nu vede aici vreun tîlc „deosebit și adînc”. Și totuși ceva deosebit se află în acest proces. Să vedem ce.

Am spus că Alexandru Postolache a fost condamnat nu numai pentru delictul grav al neglijenței, ci și pentru fals în acte publice. O faptă a decurs din cealaltă, strîns legate între ele. Cînd a început controlul gestiunii lui, condamnatul de azi, cunoscîndu-și prea bine neglijența, a dat din colț în colț. A intrat în panică. Știa singur, și mai bine decît organele de control, că vor fi găsite materiale lipsă, fără acoperire legiuită. Ca să aibă totuși asemenea acoperire, s-a gîndit s-o înjghebeze la repezeală.

Cu sufletul la gură, a început să înscrie pe bonuri vechi de ieșire materialele descoperite. Dacă nu pe toate, cît mai multe. Ca pagubele ce vor reieși să fie cît mai mici. Ca pedeapsa la care va fi supus și la care — de data asta conștient — se aștepta, să fie și ea cît mai mică. Dar din păcate pentru el, organele de control au constatat și falsul alături de neglijență.

Se știe că pedeapsa se aplică după gravitatea faptei. Există minimum și maximum de pedeapsă. Neglijența în

serviciu se condamnă de la atîta la atîta: falsul în acte publice se condamnă la mai mult. Iată cum Alexandru Postolache, gîndindu-se să scape de pedeapsa ce i se cuvenea, cade într-un delict și mai grav, care-i atrage o și mai gravă condamnare.

Vorbînd, e drept, despre niște sclerați, pateticul poet al antichității, Juvenal, la sfîrșitul celei de-a XIII-a satire a sa, se întreabă: „Cine, o dată căzut în păcat, mai pune păcătorilor friu?... Unde se află, unde ai văzut omul care să se limiteze la o singură infamie?” Dacă întrebările acestea sînt poate „alarmiste”, dacă cuprînd o generalizare exagerată — nu-i mai puțin adevărat că sînt destule cazuri cînd un păcat trage după sine alt păcat.

Asemenea caz ne-a fost relevat la procesul de care am pomenit. Și într-asta stă latura lui deosebită. Iar tîlcul lui adînc nu se află numai în faptul că cel ce săvîrșește neglijența ce aduc pagubele bunului obțesc trebuie să se aștepte la o condamnare. Ci că, de multe ori, o simplă neglijență poate determina pe cel în cauză să comită delictul mult mai grav, care au darul să agraveze osînda. Cazul la care am asistat a vădit încă o dată — dacă mai era nevoie — amploarea noțiunii de răspundere, atunci cînd e vorba de păzirea unei părți din averea poporului incredîntă spre bună păstrare.

Lascăr SEBASTIAN

PROGRAMUL DE RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE ȘTIRI, BULETINE METEOROLOGICE, SPORT, ULTIMELE ȘTIRI

	PROGRAMUL I	PROGRAMUL II	PROGRAMUL III
DUMINICĂ	7.00, 13.00, 19.30, 22.00, 23.52-23.55	7.50, 14.00, 20.00, 23.00, 0.52-0.55	22.00
ÎN CURSUL SĂPTĂMÎNII	5.00, 6.00, 7.00, 11.00 (afară de miercuri), 13.00, 17.00, 20.00, 22.00, 23.52-23.55	10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 21.00 (afară de joi), (vineri 21.30), 23.00, 0.52-0.55 (sîmbătă 1.52-1.55)	21.00

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM: Duminică: 6.30, 13.05 (Progr. I), 7.30 (Progr. II). În cursul săptămînii: 5.20, 13.05 (Progr. I), 10.05, 14.30 (Progr. II). COTELE APELOR DUNĂRII: Zîlnic — 13.40 (Progr. I). SUMARUL PRESEI CENTRALE: Zîlnic — 8.00 (Progr. I).

DUMINICĂ 1 DECEMBRIE Programul I
6.00: Concert de dimineață 7.10: Muzică corală 7.25: Piese simfonice 8.06: Melodii populare 8.30: Teatrul la microfon pentru copii 9.30: Muzică de estadă 10.00: Ciclul de inițiere muzicală 11.05: Muzică din opere 11.30: Vorbește Moscova! 12.00: Jocuri populare 12.20: Interpreți de muzică ușoară — Gigi Marga, Rudolf Cortes, Mala Kristalinskaia, Doina Badea, Caterina Valente, Norocel Dimitriu, Gică Petrescu, Conny Francis, Constantin Drăghici și alții 13.10: De toate pentru toți 14.00: Melodii populare cerute de ascultători 14.30: Muzică vocală și instrumentală de compozitori romîni 14.45: Transmisiune sportivă 15.50: Concertul nr. 3 în do minor pentru pian și orchestră de Beethoven — solist Edwin Fischer 16.26: Program muzical dedicat frunțașilor de pe ogoare 17.00: Din viața satelor patriei 17.40: Muzică de Ion Dumitrescu pentru filmul „Muntele Retezat” 18.04: Interpreți de muzică populară — Alexandru Grozuță și Florea Cioacă 18.30: Versuri de dragoste din lirica universală 18.45: Recitalul pianistului Valentin Gheorghiu 19.00: Melodii... melodii — muzică ușoară de Ion Vasilescu 19.35: Romante 20.00: Teatrul la microfon — „Îndrăzneala” de Gh. Vlad 21.18: Muzică din opere 21.45: Muzică ușoară interpretată de Peppino di Capri 22.25: Muzică de dans 22.58: Simfonia a VII-a în do major de Schubert.

Programul II 7.00: Cîntece și jocuri populare 7.35: Mici piese distractive 8.00: Clubul voioșiei 8.30: Fanfară 8.45: Anunțuri, muzică 9.00: Potpourri și uverturi de estradă 9.30: Muzică din opere cerută de ascultători 10.00: Melodii populare 10.30: Revista presei străine 10.38: Muzică ușoară 11.00: Transmisia concertului orchestrei simfonice și corului Filarmonicii de stat „George Enescu” — dirijor Nicolae Boboc, dirijorul corului D.D. Botez. În program: Trei dansuri romînești de Paul Constantinescu; Concertul în re major pentru pian și orchestră de Haydn — solist Corneliu Gheorghiu; „Appalachia” de Frederick Delius (primă audiere); Șase piese pentru orchestră opus 6 de Anton Webern. În pauză — Emisiunea „Cinema” 13.15: Cîntece și jocuri populare 13.45: Cîntă surorile Cossak 14.05: Piesa „Carnaval din Venetia” de Genin 14.15: Duce din opere 14.40: Melodii populare 15.00: Muzică ușoară cerută de ascultători 15.30: Dansuri din opere 16.00: Oameni și fapte 16.08: Soliști și formații artistice de amatori 16.30: Melodii de estradă 17.00: Emisiunea pentru cei mici 17.15: „Glasul Africii” — montaj de versuri 17.25: Din folclorul muzical al popoarelor 18.00: „File de calendar” — emisiune muzical-literară 19.00: Cîntă orchestra de muzică populară a ansamblului „Ciocîrlia” 19.30: Fragmente din opera „Norma” de Bellini 20.05: Muzică de dans 21.30: Cîntă sextetul vocal „Perinița” 21.45: File de istorie literară 22.00: Muzică de dans 22.29: Muzică de cameră de Martian Negrea 23.08: Muzică de dans 24.00: Concert de noapte.

Programul III 19.00: Opereta „Lilla-cul” de Johann Strauss (montaj muzical-literar) 20.14: Muzică corală romînească 20.30: Balade populare 20.45: „Virtuoșii ai pianului” — Sviatoslav Richter 21.31: Muzică de dans 22.10—22.59: Concert de muzică contemporană.

LUNI 2 DECEMBRIE Programul I 5.05: Cîntece de întrecere 5.25: Melodii populare 6.07: Muzică ușoară 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Cîntă orchestra de muzică populară „Dunărea” din Oltenia 7.30: Sfatul medicului — Aerofagia 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Fanfară 8.06: Melodii de estradă 8.30: Patru dansuri germane de Mozart; Simfonia nr. 48 în do major de Haydn 9.01: Muzică din opere 9.30: Suite corale 10.00: Sonata pentru pian de Stepan Remenkov; Cvartet în două părți de Sabin Drăgoi 10.29: Muzică distractivă 11.05: Recitalul violoncelis-

tului Pierre Fournier 11.30: Terte din opere 12.00: Concertul pentru vioară și orchestră de Mircea Basarab — solist Varujan Cozighian 12.34: Din cîntecele și dansurile popoarelor 13.10: Din creația de muzică ușoară a compozitorilor noștri 14.00: Muzică populară romînească și a minorităților naționale 14.28: Suita „Iberia” de Albeniz 15.00: Arii și duete din opera „Nevestele vesele din Windsor” de Otto Nicolai 15.30: Melodii de estradă 16.00: Cîntece de pace 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Jocuri populare 17.12: Piese pentru pian de Villa Lobos 17.30: Tinerețea ne e dragă! 17.50: Cîntă Rodica Bujor și Iosif Mihut — muzică populară 18.10: Piese corale de Paul Constantinescu 18.30: Muzică ușoară 19.00: Revista economică radio 19.20: Două capricii pentru orchestră de Theodor Rogalski; Simfonia a IV-a în re minor de Schumann 20.10: Ansambluri instrumentale populare 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Lecția de limba rusă (incepători) 20.55: Muzică ușoară interpretată de Roxana Matei și Valentin Baciu 21.15: Tribuna radio 21.25: Recital Zenaida Pally și Garbis Zobian 22.20: Muzică de dans 23.06: Suita „Cele patru anotimpuri” de Vivaldi.

Programul II 10.10: Corul și orchestra de mandoline a Palatului pionierilor din București 10.30: Tarantela de Alfonso Castaldi; Scenă pastorală de Petre Elinescu; Variațiuni simfonice pe teme romînești de Theodor Lupu 11.00: Piese pentru xilofon 11.15: Pagini literare inspirate din viața nouă a satului 11.30: Din creația compozitorilor secolului al XVII-lea 12.05: Muzică ușoară 12.30: Lucrări vocale și instrumentale 13.00: Uverturi la operele lui Weber 13.30: Însemnări de reporter 13.37: Ansambluri de cîntece din țări socialiste 14.05: Arii din operele compozitorilor noștri 14.35: Fantezii de estradă 15.00: Melodii populare interpretate de Bia Barbu, Vlad Dionisie și Toni Iordache 15.28: Concertul în la minor pentru pian și orchestră de Grieg 16.12: Muzică ușoară de Mișu Iancu 16.30: Interpreți în studio — pianistul Gabriel Amiraș și soprana Elena Botez 17.00: Muzică populară 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Melodii de dragoste 18.25: Muzică simfonică 19.05: Cîntece 19.30: Din activitatea sfaturilor populare 19.40: Valsuri și tangouri 20.00: Scene din opere 20.37: Suita cîmpenească „Ogoare înfrățite” de Gheorghe Dumitrescu 21.20: Sonata pentru pian de Liviu Dandara 21.30: Lectură dramatizată 22.00: Muzică de dans 22.35: Muzică de orgă 23.05: Muzică ușoară 24.00: Opera „Castelul ducelui Barbă Albastră” de Bela Bartok.

Programul III 21.20—22.59: Seară de operă — „Boris Godunov” de Mussorgski (prolog, actele I și II), cu Alexandru Pirogov, Maxim Mihailov, Gheorghiu Nelepp, Maria Maxakova și alții.

MARȚI 3 DECEMBRIE Programul I 5.05: Muzică ușoară 5.25: Melodii populare 6.05: Cîntece 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Muzică de estradă 7.30: Sfatul medicului — Negii 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Piese instrumentale 8.06: Tarantele și bolerouri 8.30: Coruri și scene din opere 9.03: Program de suite 9.30: Radio prichindel 9.45: Cîntece despre cefești și petroliști 10.00: Cvartetul de coarde opus 18 nr. 2 în sol major de Beethoven 10.24: Muzică populară 11.05: Piese corale de Ion Morozov 11.25: Muzică ușoară romînească 12.00: Muzică din operele „Casa cu trei fete” de Schubert-Berté și „Violete imperiale” de Francis Lopez 12.30: Răspundere ascultătorilor 12.40: Sonata nr. 2 pentru vioară și pian de Mircea Popa 13.10: Melodii populare cerute de ascultători 14.00: Concert de prînz 15.00: Din cîntecele compozitorilor sovietici 15.15: Cîntă Ana Pacatiuș, Ana Pop-Corondan, Ion Lăceanu și

CE ESTE PERPETUUM MOBILE?

„Aș vrea să știu ce este un perpetuum mobile și dacă a fost vreodată realizat!”
Eugenia DELIBAȘ Pitești

Răspunde prof. univ. VICTOR VALCOVICI, om de știință emerit al R. P. Romîno.

Așa cum ne arată numele pe care-l poartă — „veșnic mobil” — ar trebui să însemne un aparat în mișcare permanentă.

Dar nu-i de ajuns atât. Căci astfel de aparate există; le întâlnim doar la fiece pas în viață. Spre pildă, ceasornicul este un aparat care oferă aspectul unei mișcări perpetue.

Însă ceasornicul nu îndeplinește o condiție esențială pentru a putea fi numit perpetuum mobile: anume, el trebuie să fie mereu reînnoțit pentru a-și conserva mișcarea, pe cînd un adevărat perpetuum mobile ar trebui să se miște necontenit, fără să primească vreun ajutor din afară.

Este drept că muzicienii folosesc și ei, pentru anumite compoziții, numele de perpetuum mobile, însă numai din cauza mobilității permanente a ritmului, a mișcării. E doar un împrumut de termen, care nu poate avea nici o legătură cu chestiunea în sine.

În fizică, sau mai bine-zis în mecanică — partea fizicii care se ocupă cu studiul matematic al mișcării materiei — autonomia mișcării, adică independența ei de vreo intervenție din afară, este o condiție esențială pentru ca mișcarea să poată fi numită perpetuum mobile.

Este oare cu putință o astfel de construcție? Adică e posibil să se construiască un aparat care, o dată pus în mișcare, să-și mențină mobilitatea fără încetare și fără a primi vreun ajutor de energie din afară?

Răspunsul fizicii la această întrebare este negativ. Realizarea concretă a unei mișcări este totdeauna înso-

țită de frecări care consumă din energia de mișcare; așa că pentru a menține mișcarea la nivelul inițial, trebuie să procurăm aparatului energie care să-i suplimenteze lipsurile cauzate de frecări.

Trebuie să mai menționăm încă un fapt.

Cei care de-a lungul veacurilor (și numărul lor e foarte mare) au căutat să construiască un perpetuum mobile nu s-ar fi mulțumit numai cu realizarea unei

mișcări permanente fără consum de energie, ci ar fi avut pretenția ca mișcarea să producă și ceva util în plus — să scoată apă dintr-o fîntînă, de exemplu, sau să pună în mișcare roțile unei uzine. Față de asemenea pretenție exagerată, fizica, al cărei răspuns este negativ chiar în cazul mai puțin pretențios dat mai sus, nu poate lua decît aceeași poziție negativă: un atare „perpetuum mobile” este imposibil.

tere de trăire în scenă; ea însuși însă viața eroinelor interpretate nu numai în teatru, ci și pe nenumeratele discuri. Discografia Callas este enormă, ca și repertoriul marilor cîntărețe; de altfel, se poate spune că ea a reînviat literalmente unele opere mai rar cîntate, prin prezența ei artistică, vocală și dramatică („Medeea” de Cherubini, „Puritanii” de Bellini etc.).
Din păcate în ultimele ei

aparitii în Italia, ca și în concertul dat în primăvara trecută la Paris, Callas a părut a avea mari dificultăți vocale. Se vorbește despre o luptă — impresionantă intr-adevăr — pe care artista o desfășoară de doi ani încoace pentru a-și menține inegalabila ei măiestrie artistică. Să-i urăm, alături de toți iubitorii de operă din lume, triumf în această gravă încercare a carierei sale.

...ȘI MARIA CALLAS

„În nr. 11 al „Flacării”, sub titlul „Voci de aur”, au apărut portretele citorva mari artiste lirice ale veacului nostru. După părerea mea, dintre „voci de aur” contemporane nu poate fi omisă cîntăreața Maria Callas, despre care aș dori să scrieți câteva rânduri”.

Irina NICULESCU Școala de muzică și artă plastică din Timișoara

Răspunde ADA BRUMARU, critic muzical.

Maria Callas este într-adevăr una dintre cele mai ilustre personalități ale vieții muzicale internaționale. Faima ei se întindează pe însușiri vocale cum rar pot fi înlătuite, pe un tempera-

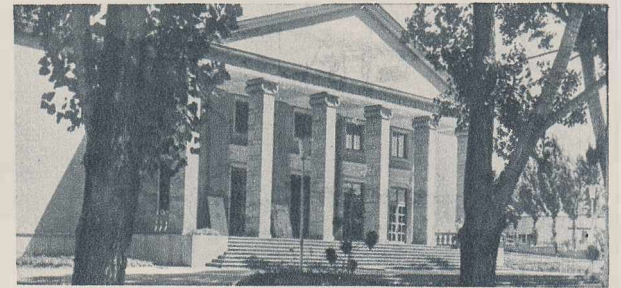
ment dramatic de mare forță, pe o prezență scenică seducătoare: și, trebuie spus, „la Callas” — cum o numesc italienii — și-a sporit renumele printr-o fire capricioasă, voluntară, impulsivă, ale cărei „desfășurări” au fost nu rareori prilej de vilvă publică.

S-a născut acum patru decenii la New York, ca fiică a unor emigranți greci cu venituri foarte modeste. A studiat canto la Conservatorul din Atena cu cîntăreața Elvira Hidalgo. A debutat la 14 ani în rolul Santuzza din „Cavalleria rusticana” de Mascagni, pe scena Operei din Atena.

Totuși consacrarea internațională a Mariei Callas a avut loc de-abia după anii războiului: dirijorul Tullio Serafin a invitat-o în Italia și în 1947, la marele teatru în aer liber din Verona, în fața a 13.000 de spectatori, Callas a devenit deodată zeita modernă a operei italiene (cîntase rolul Giocondi din opera cu același titlu de Ponchielli).

În ce constă arta Mariei Callas? Mai întîi un glas cu resurse unice. Cîntă deopotrivă repertoriul liric, dramatic și de coloratură cu aceeași perfecțiune a expresivității vocale. Cîntă deopotrivă muzică italiană și franceză, dar — și aceasta într-adevăr este aproape fără precedent — a parcurs cu același succes marile roluri wagneriene (Isolda și Kundry, de pildă). În același timp este o mare artistă, cu o fascinantă pu-

CASA DE CULTURĂ DIN MIERCUREA CIUC

Vă trimitem o fotografie reprezentînd frumosul edificiu al Casei de cultură din Miercurea Ciuc (Regiunea Mureș-Autonomă Maghiară).

În jurul acestei instituții gravitează în prezent o mare parte a activității culturale de masă din oraș. Sala de spectacole a Casei de cultură, numărînd peste 500 de locuri, posedă instalații moderne de aer condiționat și

de încălzire, fotolii capitonate ș.a. Alături se află biblioteca rațională, al cărei fond de cărți cuprinde aproape 25.000 de volume. În legătură cu activitatea acestei biblioteci s-a întocmit recent și o interesantă statistică: 35 la sută din populația orașului citește cărți împrumutate de aici.

A. BENȚEA
Tg. Mureș

FURNIRUL ARTIFICIAL

„Ce este și cum se obține furnirul artificial?”

Catrina POPOVICI
muncitoare la C. I. L. Suceava

Răspunde ing. CLAUDIU LAZĂRESCU, șef de laborator la Institutul de cercetări forestiere.

În prezent se folosesc mai mulți înlocuitori ai furnirului natural, dintre care amin-

tim: microfurnirul, furnirul dublu decupat, foliile din materiale plastice și filmul decorativ de melamină. Microfurnirul este un furnir natural, foarte subțire (0,10-0,15 mm grosime), aplicat pe un suport de hîrtie sau pînză. Se întrebuintează ca înveliș decorativ pentru diferite obiecte artistice, precum și ca tapet. Furnirul dublu decupat se obține astfel: se formează

PROGRAMUL DE RADIO

Stan Simlon 15.49: Serenada pentru tenor, corn și orchestră de Benjamin Britten 11.05: Vorbește Moscova! 16.45: Duete din opere interpretate de Amelita Galli Curci și Tito Schipa 17.12: Melodii distractive 17.30: Radioracheta pionierilor 18.00: Cîntă Margaritha Nikolova (muzică ușoară) 18.15: Cu microfonul printre sportivi 18.25: Program muzical pentru evidențiați în întrecerea socialistă 19.00: Limba noastră 19.10: Cîntă orchestra de estradă a Radioteleviziunii din Belgrad 19.30: Universitatea tehnică radio 19.45: Corul Direcției Regionale C.F.R.-București 20.10: Dansuri instrumentale 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Suita a II-a din Baletul „Călin” de Alfred Mendelssohn 21.06: Melodii lirice 21.30: Scriitorii la microfon 21.45: Cîntă Benone Simulescu 22.20: Muzică de dans 23.18: Piese pentru clavicin de Bach — solistă Wanda Landowska.

Programul II 10.10: Ansambluri artistice scolare 10.20: Piese instrumentale 11.00: Muzică ușoară 11.15: Medalion literar — E.A. Põe 11.35: Fragmente din operele lui Ambroise Thomas 12.05: Mici lucrări pentru formații de cameră 12.30: Piese de estradă 13.07: Rapsodia I în la major de George Enescu; Poemul simfonic „Ucenicul vrăjitor” de Paul Dukas 13.30: Lectură literară 13.45: Cîntece 14.05: Muzică populară 14.35: Interpreți romîni de operetă 15.00: Din lucrările compozitorului Ion Nona Oțescu 15.22: Muzică ușoară 16.12: Poloneze de Chopin interpretate de Halina Czerny-Stefanska 16.30: Din muzica popoarelor 17.00: „Estrada artistului amator” — muzică ușoară 17.15: Cîntece de Vasile Popovici 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Pagini din opere 18.45: Emisiune culturală 19.00: Concertul în do major pen-

tru două violoncele și orchestră de Händel — soliști Radu Aldulescu și Vladimir Orlov 19.30: Cîntă Luminița Cosmin și Vasile Micu 19.50: Pe teme internaționale 20.00: Doine și jocuri populare 20.30: Lecția de limba franceză (avansați) 20.45: Muzică ușoară 21.20: Opera „Italianca în Alger” de Rossini 23.05: Muzică de dans 0.08: Poemul simfonic „Don Juan” de Richard Strauss; Simfonia a IX-a în mi bemol major de Dmitri Sostakovic.

Programul III 21.20: Muzică de cameră 22.10: Din creația compozitorului Cole Porter 22.30—22.59: Înregistrări de la Festivalul de muzică contemporană de la Tokio.

MIERCURI 4 DECEMBRIE
Programul I 5.05: Concert de dimineață 6.05: Fanfară 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionieri! 7.10: Prelucrări corale 7.30: Sfatul medicului—Spasmofilia 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Cîntece din folclorul nou 8.06: Muzică de estradă 8.30: Concert pentru clarinet și orchestră de Kramary 9.00: Muzică din opere 9.25: Muzică instrumentală 10.00: Teatru la microfon — „Centrul înaintaș a murit în zori” de Augustin Cuzzani 11.36: Lieduri de Brahms și cîntece fără cuvinte de Mendelssohn-Bartholdy 12.00: Muzică populară 12.25: Muzică ușoară românească 13.10: Arii și duete din opera „Carmen” de Bizet 14.00: Din folclorul muzical al popoarelor 14.31: Concertul opus 7 nr. 2 în si minor pentru vioară și orchestră de Paganini — solist Yehudi Menuhin 15.00: Muzică de estradă 15.30: Uverturi la opere 16.00: Orchesteră de mandolină 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntă formația de muzică ușoară condusă de Adalbert Winkler 17.12: Măestri ai arcusului — George Enescu 17.30: Prietena noastră cartea 18.00: „Partid iubit” — emisiune de cîntece

18.15: Fapte din întrecere 18.30: Program muzical pentru evidențiați în întrecerea socialistă 19.00: Jurnalul satelor 19.25: Romante cerute de ascultători 20.10: Piese vocale și instrumentale de compozitori romîni 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Lecția de limba rusă (avansați) 20.55: Cîntă Jean-Claude Pascal 21.15: Aria lui Canio, din opera „Paiațe” de Leoncavallo, și interpreții ei — Enrico Caruso, Jussi Björling, Nicola Nicolov și Garbis Zobia 21.35: Muzică de estradă 22.20: Fragmente din oratoriul „Stejarul din Borzești” de Matei Socor 23.00: Concert de noapte.

Programul II 10.10: Muzică corală 10.28: Muzică instrumentală 11.00: Jocuri populare 11.15: Universitatea tehnică radio 11.30: Piese de estradă 12.05: Arii din opere 12.30: Cîntarea Romniei socialiste — montaj literar-muzical 12.45: Din viața de concert a Capitalei 13.30: Înmănări de reporter 13.40: Cîntece și jocuri 14.05: Arii din opere 14.35: Muzică de estradă 15.00: Concert Mozart — înregistrări de la Festivalul „Salzburg — 1963” 15.30: Melodii populare 16.12: Piese vocale de Emil Montia 16.30: Scene și arii din opera „Ion Vodă cel Cumplit” de Gheorghe Dumitrescu 17.00: Muzică populară interpretată de Maria Butacu, Fănică Stănescu-Romînești și Nicolae Florian 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Concert de estradă 18.40: Amintiri despre scriitorii 18.50: Cîntă corul Radioteleviziunii 19.05: Poemul simfonic „Marea Neagră” de Alexandru Pașcanu 19.30: Lecția de limba engleză (începători) 19.45: Muzică ușoară românească 20.15: Școala și viața 20.35: Cîntece și jocuri populare 21.20: Fragmente din ciclul „Ani de pelerinaj” de Liszt — montaj muzical-literar 22.09: Muzică de dans 23.05: Concert simfonic 0.06: Din operele lui Richard Wagner.

Programul III 21.20: Seară de operă — „Boris Godunov” de Mussorgski (actele III și IV) 22.34—22.59: Muzică de estradă.

JOI 5 DECEMBRIE Programul I

5.05: Cîntece 5.25: Melodii populare 6.05: Dansuri de estradă 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Prelucrări pentru fanfară de Aurel Popa 6.45: Salut voios de pionieri! 7.10: Muzică populară 7.30: Sfatul medicului — Bolile transmisibile caracteristice anotimpului rece 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Cîntece 8.06: Piese vocale și instrumentale 8.30: Muzică de estradă 9.00: Vreau să știu! 9.25: Muzică simfonică românească 10.00: Fragmente din opera „Così fan tutte” de Mozart — interpretează Elisabeta Neculce, Vera Rudeanu, Iolanda Mărculescu, Valentin Teodorian, Octav Enigărescu, Constantin Gabor 11.05: „Patrie, republică înfloritoare” — emisiune de cîntece și versuri 11.31: Muzică ușoară 12.00: Pagini din opere 12.31: Ciclul opus 32 „Cîntece din Moravia” de Dvorak — interpretează Elisabeth Schwarzkopf și Irmgard Zellfried 13.10: Melodii populare din Moldova 14.00: Concert de primă 14.30: Soliști ai teatrelor muzicale din țară 15.00: Muzică ușoară românească 16.30: Din cîntecele și dansurile popoarelor 16.50: Elevii ai Școlii de muzică nr. 1 din București 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntece 17.12: Muzică populară 17.35: Rapsodie de Rahmaninov pe o temă de Paganini — solist Valentin Gheorghiu 18.00: Seară pentru tineret 19.30: Universitatea tehnică radio 19.45: Cîntă Elena Popa-Rădulescu (arii din opere și opere) 20.10: Madrigale 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Lecția de limba franceză (începători) 20.55: Jocuri populare 21.00: Scriitori din țară 21.10: Muzică de dans 22.45: Recital Kim Borg 23.07: Sonate.

Programul II 10.10: Muzică de estradă 10.40: Piese instrumentale 11.00: Muzică populară interpretată de Elisabeta Pavel și Benone Damian 11.15: Lectură literară 11.30: Ciclul „Concerti grossi opus 1” de Pietro Locatelli 12.05: Lucrări vocale și instrumentale 12.30: Muzică ușoară 13.07: Cîntă Veronika Borisenko (arii din opere) 13.30: Note de lector 13.40: Prelucrări corale 14.05:

pachete din furnire naturale de esențe și culori diferite care, după înclieiere și presare, sint tăiate perpendicular pe direcția straturilor, obținându-se foi subțiri cu un desen regulat, ce constă din benzi paralele diferite colorate. Se utilizează la finisarea mobilei, a cutiilor pentru aparate de radio, televizoare etc.

Foliile din materiale plastice sint confecționate de regulă din policlorură de vinil cu sau fără suport textil și pot fi colorate în tonuri pastelate, uni sau cu desene.

În ce privește filmul decorativ din melamină, acesta constă din câteva straturi de hirtie specială, impregnată cu rășini sintetice, presate și înclieate concomitent pe un suport rigid (de obicei, plăci fibrolemnoase dure). Desenele imprimate pe straturile de hirtie pot să reprezinte orice motive în culori (imitație de lemn, marmură, sifel, motive geometrice, figurative etc.).

Plăcile acoperite cu furnir artificial, pe lângă faptul că pot fi utilizate, printre altele, la confecționarea mobilelor elegante, își găsesc aplicare la finisarea interioarelor de locuințe (uși, plafonduri, lambriuri, pardosele, tapete de pereți în băi, bucătării etc.), precum și la construcția interioarelor vehiculelor (vagoane, autobuze, tramvale, vapoare etc.). Furnirile artificiale sint ușor lavabile și prezintă o rezistență practic nelimitată. Datorită acestor calități, perspectivele utilizării lor în viitor sint din ce în ce mai mari.

A ARTELOR CINSTIRE...

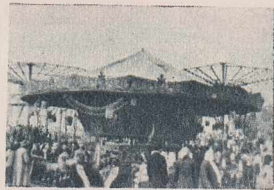
Nu știu ce vor fi gândind alții, dar pe mine unul mă cuprinde un sentiment de jenă de câte ori trec pe strada din nemijlocita apropiere a sediului Sfatului popular al raionului 30 Decembrie din Capitală unde, pe o clădire

destul de modestă de altfel, se află o tablă comemorativă de toată frumusețea: „În această casă a trăit și lucrat a suferit și a murit neînțeleșul pictor Ștefan Luchian 1868—1916“. Nu tu virgulă, nu tu nimic... Ceea ce n-ar fi lucru prea mare, căci grafica decorativă își are rădăcinile ei în ce privește semnele de punctuație. Buclicul, adevărat atentat împotriva bunului gust, îl comite însă un apoteotic inger care, în cămașă de noapte, cu aripile deschise, cu o paletă într-o mână și un reglementar buchet de flori în cealaltă, zburătăcește alături de textul citat. Trebuie să convenim că această placă nu se încadrează nici pe departe în evocarea plină de respect a memoriei lui Luchian, în prețuirea pe care i-o acordă marelui artist poporul nostru. Nu ar fi timpul ca placa să fie înlocuită?

N. STRĂVOIU
București

TÎRG LA BOLINTINUL DIN VALE

De curind a avut loc în comuna Bolintinul din Vale, raionul Titu (reg. București), tradiționalul târg anual de toamnă. Cu acest prilej gospodăriile colective din Potlogi, Poenari, Malu Spart, Stoenești, Bolintinul din Deal și din alte comune

din raioanele Răcari și Videle și-au desfășurat produse agricole, vegetale și animale. De asemenea, magazinele cooperatiste de consum din aceste comune au pus la dispoziția colectivităților un bogat și variat sortiment de mărfuri.

De mare succes s-a bucurat tradiționalul parc de distracții, din care am fotografiat un colț redat în imaginea de față.

Ionel PROTOPOESCU
activist cultural
Bolintinul din Vale

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundă: **Radu Dan**, student, București, șos. Pandurii 90, rn. Lenin; literatură, artă; **Leonte Andronic**, elev, Roman, str. Bogdan Dragoș 101, reg. Bacău; sport, muzică, literatură; **Constantin Ciapki**, muncitor constructor, Galați, str. Brăilei bloc A 3, ap. 106; sport, artă, geografie; **Ileana Cubăștik**, funcționară, Oravița, baza de recepție, str. Mihai Viteazu 62; ilustrate; **Elișua Petrescu**, laborantă, Brăila, str. M. Kogălniceanu 9; ilustrate; **Gh. Chițulescu**, învățător, com. Rîul Alb de Sus, rn. Tîrgoviște; literatură, muzică, desen, ilustrate; **Ștefan Dragomirescu**, tehnoredactor, București, str. Sf. Ion Nou 3 bis, et. I, rn. T. Vladimirescu; teme diverse, filatelie, ilustrate; **Lucreția Vlad**, profesoară, com. Movila Banului, rn. Mizil, reg. Ploiești; teme diverse, ilustrate; **Mihai Tudorache**, tehnician, Adjud, dispensarul veterinar, str. Mare; artă plastică, ilustrate; **Ilie Bratu**, controlor tehnic, Sinaia, str. Avram Iancu 19; literatură, ilustrate; **Wladislaw Fornalczyk**, Lodz, Lnienna 7, R.P. Polonă; filatelie; **Bogdan No-**

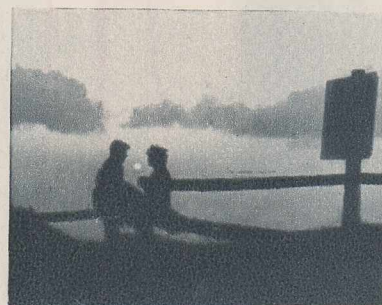
waczyk, Zalestie, pta Galina, pow. Konin, woj. Poznan, R.P. Polonă; cinema, ilustrate, știință; **Emanuel Jakubowski**, Szczecin — 25, Al. Wojska Polskiego 252, R.P. Polonă; teme diverse; **Kazimierz Lehalski**, Lodz, ul. Wieckowskiego 8 m 41, R.P. Polonă; filatelie; **Gianina Adamovici**, funcționară, com. Receaș, depozitul Com bustibilul 12, rn. Timișoara; teme diverse, ilustrate.

teme diverse, ilustrate; **Sonia Ardeleanu** și **Virginia Aldea**, com. Peștiș, reg. Hunedoara; literatură, artă, ilustrate; **Ioan Dumbravă**, inginer, Ploiești, str. Ștefan Gheorghiu 95; cinema, ilustrate; **Mitică Cosma**, operator chimist, Onești, bloc E 5, ap. 36, cv. 8, et. I; ilustrate; **Corneliu Remy**, otelar, Simeria, str. 30 Decembrie 21; teme diverse, ilustrate.

DE LA CORESPONDENȚI

Control de calitate. (Dan Vintilă, Mediaș)

Nocturnă. (Romulus Dișteanu, București)

ATENȚIUNE ONEȘTI!

Revista „Flacăra” organizează duminică, 8 decembrie 1963, orele 11

în sala cinematografului „CONSTRUCTORUL”

O CONSĂTUIRE CU CITITORII SĂI

urmată de un program artistic

Muzică populară 14.35: „Frumos ești, București!” — muzică ușoară 15.00: Compozitori dirijându-și operele: Paul Incke, Gherase Dendrino, Eduard Cünnecke, Franz Lehar, Oscar Strauss 5.35: Cîntece din munți și florduri i trei piese lirice pentru pian de Grieg 6.12: Cîntece pentru cei mici 16.20: Pe teme medicale 16.30: Soliști și formații artistice de amatori 17.00: Melodii din filme 17.30: Anunțuri, eclame, muzică 18.05: Concert din pere 19.00: Cîntece și jocuri 19.30: Muzică ușoară 19.50: Transmisiunea concertului orchestrei simfonice a Radio-eleviziunii, dirijor Florica Dimitriu. n program: Uvertura „Leonora nr. 3” de Beethoven; Concertul nr. 2 în la major pentru pian și orchestră de Liszt — solistă Sofia Cosma; Simfonia I în ni bemol major de George Enescu. În auză: Ce știm despre cârți? 22.00: Muzică din opere 22.30: Emisiune literară 22.45: Cîntă formația de muzică ușoară condusă de Horia Ropcea 23.05: Muzică de dans 0.05: Pagini din opera „Vulpea cea isteată” de Leos Janacek. Program III 21.10: Teatru la microfon — „Gramatica familiei” de Eugène Iabiche, cu Al. Giugaru, Nineta Gusti, Nicolae Gărdescu și alții 22.07: Piese de estradă 22.35 — 22.59: Muzică instrumentală.

VINERI 6 DECEMBRIE Programul I 5.05: Concert de dimineață 6.05: Fanfară i.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Tarafuri 7.30: Sfatul medicului — Obezitatea 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Cîntece patriotice 8.06: Melodii populare 8.30: Muzică din opere 9.00: Concertul în re minor de Tommaso Albinoni; Simfonia în re major de Fuzio Clementi 9.27: Melodii distractive 10.00: Muzică de cameră 10.30: Muzică de estradă 11.06: Duete interpretate de soliștii Teatrului de stat de operă: Marica Munteanu și Bimbo Mărculescu, Constanța Cîmpeanu și Toni Buaciaci, Corina Bărbulescu și Ludovic Spiess, Lucia Rolc și Mircea Nemens. Sli Popescu și Ion Dacian 11.29: Ciclul de cîntece „Regata venețiană” de Rossini;

Suita populară spaniolă de Manuel de Falla 11.52: Reportaj 12.00: Simfonia de Paul Constantinescu; Rapsodia I de Marțian Negrea 12.29: Soliști de muzică ușoară 13.10: Pagini orchestrale din operele compozitorilor noștri 14.00: Melodii populare oltenesti 14.26: Marea fantezie pe motive poloneze de Chopin; Poemul simfonic „Virtelnița Omfaliei” de Saint-Saëns 15.00: Selecțiuni și potpourri din opere 15.30: Muzică ușoară 16.00 Muzică corală de Gavril Musicescu 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică populară 17.12: Piese instrumentale de mare popularitate 17.30: În slujba patriei 18.00: Muzică ușoară 18.30: Program muzical pentru evidențiați în întrecerea socialistă 19.00: Jurnalul satelor 19.30: Universitatea tehnică radio 19.45: Cîntă formația de muzică ușoară condusă de Vadim Liudvikovski 20.10: Cîntece și jocuri populare cerute de ascultători 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Lectia de limba engleză (avansați) 20.55: Scherzo tarantella opus 16 de Wienlawski 21.00: Schițe de André Maurois 21.15: Muzică ușoară de compozitorii români 21.45: Părinți și copii 22.20: Arl antice interpretate de soliștii români 22.40: Muzică de dans 23.10: Concert din opere.

Programul II 10.10: Melodii populare 10.27: Suita „Visul unei nopți de vară” de Mendelssohn-Bartholdy 11.15: Universitatea tehnică radio 11.30: Muzică de estradă 12.05: Orchestre de mandoline 12.30: Sonata opus 162 în la major de Schubert 12.53: Din muzica popoarelor 13.30: Limba noastră 13.40: Melodii lirice 14.05: Coruri și dansuri din opere 14.35: Melodii populare 15.00: Actualitatea în țările socialiste 15.25: Fragmente din Simfonia a II-a de Adalbert Winkler 16.12: Recital Maria Voloșescu 16.30: Muzică instrumentală 17.00: Piese de estradă de compozitorii români 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: „Ciclul de inițiere muzicală” 18.45: Lecturile dumneavoastră preferate 19.00: Fanfară 19.30: Teatru la microfon — „Școala brfellilor” de Sheridan, cu Aura

Buzescu, Radu Beligan, Al. Giugaru, Cella Dima, Nelly Sterian, Constantin Moruzan, Florin Scărlățescu și alții 20.51: Muzică din opere 21.50: Interpreți de muzică ușoară 22.30: Mari poezi ai lumii — Saadi 22.40: Arii celebre din opere 23.05: Muzică de cameră de compozitori contemporani 23.40: Muzică de dans.

Programul III 21.10: Concert simfonic 22.02: Cîntă corul Filarmonicii de stat „George Enescu” 22.30 — 22.59: Muzică de estradă.

SIMBĂTĂ 7 DECEMBRIE Programul I 5.05: Concert de dimineață 6.05: Mici piese de estradă 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Fanfară 7.30: Sfatul medicului — Ulcerul varicos 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Melodii populare 8.06: Muzică de estradă 8.30: Dansuri simfonice 9.00: Roza vinturilor 9.25: Cîntece pionieresti 9.40: Melodii populare 10.00: Muzică ușoară românească 10.30: Muzică instrumentală de compozitori români 11.05: Duete din opere 11.35: Cîntă orchestra de estradă a Radio-televiziunii 12.00: Muzică populară interpretată de Cristina Speriosu și Nicolae Bob-Stănescu 12.20: În săli și pe stadioane 12.30: Simfonia I în do major de Beethoven — interpretează orchestra Filarmonică din New York, dirijor Bruno Walter 13.10: Arii de coloratură din opere și opere 14.00: Cîntece și jocuri populare 14.30: Soliști de muzică ușoară care ne-au vizitat țara 15.00: Din creația de operă a lui Mascagni 15.45: Actualitatea literară în zărele și revistele noastre 16.00: Recitalul flautistului Nicolae Alexandru 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntece populare 17.12: Sase tablouri simfonice din Munții Rodnei de Darius Pop 17.30: Prietenii lui Do-Re-Mi 18.00: Actualitatea muzicală 18.45: Muzică ușoară de Sile Dinicu 19.00: Almanah științific 19.25: Invitație la dans 20.10: Piese pentru vioară de Fritz Kreisler 20.30: Pe teme internaționale 20.45: Melodii populare îndrăgite de ascultă-

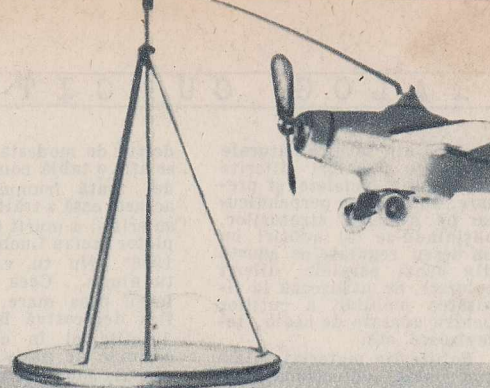
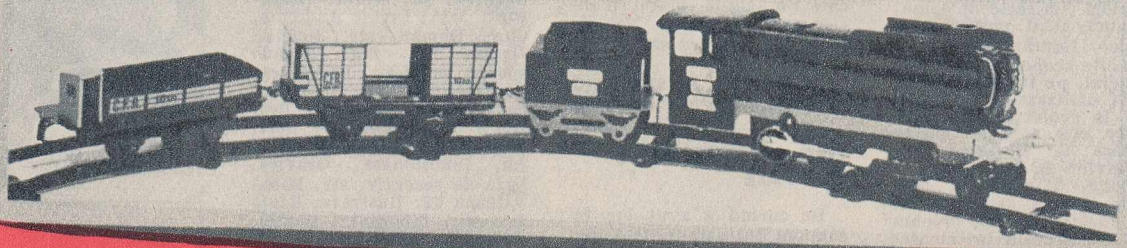
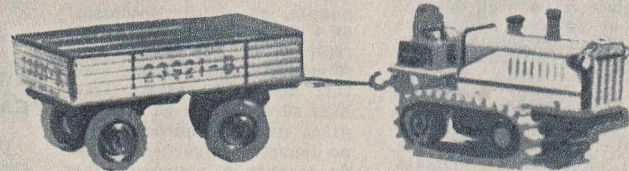
tori 21.15: Carnet plastic 21.25: Muzică de dans 23.11: Muzică de cameră.

Programul II 10.10: Cîntă soprana Elena Crivăț și baritonul Emil Rotundu 10.00: Muzică de estradă 11.30: Cîntă Paul Robeson 11.15: Universitatea tehnică radio 11.30: Triptic simfonic de Dimitrie Cuclin; Suita „În lunca Siretului” de Ion Hartulary Darcele 12.05: Muzică din opere 12.30: Muzică ușoară 13.00: Sonata nr. 12 în mi bemol major pentru vioară și pian de Mozart 13.24: Cîntece și jocuri 14.05: Muzică din opera „Povestirile lui Hoffman” de Offenbach 14.35: Muzică instrumentală 15.00: Din muzica popoarelor 15.30: Concertul în la minor pentru vioară și orchestră de Glazunov — solist Ștefan Ruha 16.12: Muzică ușoară 16.30: Știința în slujba păcii 16.40: Cîntece 17.00: Din comoara folclorului nostru 17.30: Însemnări de reporter 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Muzică din opere cerută de ascultători 18.35: Melodii populare 19.05: Din cele mai cunoscute liederuri 19.30: Romante 20.00: Muzică de dans 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Cantonete 21.20: Interprete ale operelor lui Puccini — Virginia Zeani, Galina Vișnevskaja, Maria Callas, Zinca Milanov, Arta Florescu, Leontyne Price 21.45: Agenda teatrală 22.00: Jocuri populare 22.13: Suite simfonice 23.05: Muzică de dans.

Programul III 21.20: Sonatina opus 44 pentru pian de Mihail Jora; Cvartetul nr. 1 pentru coarde în sol minor de Debussy 22.01—22.59: Cîntă orchestra Mantovani.

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”
Macheta: Dan Birlădeanu

Pentru mine
Pentru tine
Pentru toți copiii

JUCĂRII, JUCĂRII, JUCĂRII

Produse ale fabricii „Bucuria copiilor” — București

Gospodinel Economisiți muncă și timp folosind:

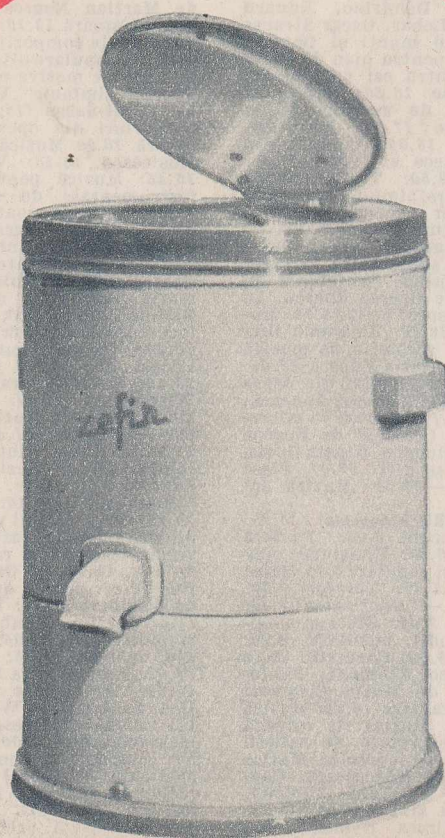
zefir

mașina electrică de spălat rufe și
centrifuga electrică de stors rufe „Zefir”
produse de cooperativa
„ELECTROBOBINAJUL”

Cu ajutorul mașinii de spălat rufe
„ELECTROBOBINAJUL” realizați economii
de 40-50% la consumul de săpun.

Folosind centrifuga „ZEFIR” nu veți mai
fi nevoite să întindeți rufe la uscat.
Costul curentului electric necesar pentru
20 de kg rufe stoarse cu ajutorul mașinii
„Zefir” nu depășește 0,15 lei.

**MAȘINA DE SPĂLAT RUFEE „ELECTROBOBINAJUL” ȘI
CENTRIFUGA DE STORS RUFEE „ZEFIR” SÎNT PRACTICE
ȘI UȘOR DE ÎNTREBUINȚAT. FOLOSIREA LOR DUCEREA
LA PRELUNGIREA VIEȚII RUFELOR DV.**